

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2017. gada 8. – 14. jūlijs

Nr. 25 (1491)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

"To brīnumu es piedzīvoju..."

Reportāža no XIV Vispārējiem latviešu dziesmu un deju svētkiem Baltimorā, ASV

LIGITA KOVTUNA

"... ka augšā cēlās Gaismas pils,
Kad šalca lielais dziesmas sils,"
savulaik rakstīja Nikolajs Kalniņš.
Šajos, nu jau 14. Vispārējos latviešu
dziesmu un deju svētkos ostas
pilsētā Baltimorā, vārdu "brīnums"
izteica un nodomāja vai ikviens.
Vai tas nav brīnums, ka svelmainā
vasaras nedēļas nogalē kopā sanāk
latviešu simti, lai dejotu, dziedātu,
tiktos, rādītu savas amatu prasmes
un stāstītu, kas padarīts latvisku-
ma kopšanā kopš iepriekšējiem
svētkiem! Šogad rīkotāju stafeti
pārņēmusi jaunā paaudze inteli-
ģentās un sabiedriski rosīgās Ma-
risas Gudrās vadībā. Atklāšanas
runā viņa atzinās: "Dziesmu svē-
tkus rīkojot, centāties saprast, kā-
pēc gan tik daudz laika un darba
jāiegulda, lai sarīkotu pasākumu,
kas atnāks un atkal aizies?" Un
atbilde ir noskaidrota: "Svarīgā-
kais gala rezultāts ir plašais latvie-
šu pulks, kas sastrādājās, lai šos
svētkus radītu. Un tas galu galā ir
lielā darba vērts!"

Baltimoras svētkos piedalījās
778 dejotāji un 400 koristi no
visām Amerikas malām, no Kana-
das, Latvijas un Īrijas. Uzrunājot
tautiešus svētku atklāšanas sarī-
kojumā, Latvijas vēstnieks ASV
Andris Teikmanis teica: "Dziesmu
un deju svētki ir mūsu latviskās
identitātes daļa, bagātība, kas pier-
der ikvienam no mums. Dziesma
un valoda ir mūsu garīgais manto-
jums, kas dots latviešiem no iepriekšē-
jām paaudzēm, un nav svarīgi, kurā
pasaules malā mēs dzīvojam. Šis ir
mantojums, kas gadu simtos kopts un
vairots, to nevar atņemt un to nevar
nopirkt, bet tas jālolo un jāgodina,
lai nodotu nākamajām paaudzēm." Un
vēl Teikmaņa kungs izteica aicinā-
jumu – uz Latvijas simt gadiem
simt jaunu pilsoņu!

Šie dziesmu svētki, tāpat kā ik-
viens cits, bija krāšņi arī savā no-
tikumu daudzveidībā: garīgais,
košu un kameramūzikas koncerti,
jaundeju skate un deju lieluzve-
dums, tirdziņš, mākslas izstāde,
bagātīgs ALA stends ar grāmatu
galdu un svarīgām akcijām, savs
galds *Laikam*, LaPai u.c., kur risi-
nājās vērtīga informācijas apmai-
ņa un diskusijas. Pasaules latviešu
mākslas savienības informatīvais
rīts ar lielisku Daiņa Mjartāna vei-
dotu filmu par trimdas mākslas
mūzeju Cēsīs. 70. gadadienu kopš
dibināšanas Eslingenā ar plašu
konferenci svinēja LĀZA – latviešu
ārsti un zobārsti, ALJAS jaunumi
bija visur, *Vadonis* izdevies lielisks
gan vizuāli, gan saturiski. Uz vāka –
Elgas Ozolas dizainētais svētku logo
ar Austras koku kā daudzpusības
un vienotības simbolu.

Citēšu Vilni Baumanis: "Rīcības

Svētku atklāšanas brīdis – karogu ienešana // Foto: Pēteris Alunāns

Svētku Rīcības komitejas priekš-
sēde Marisa Gudrā // Foto: Li-
gita Kovtuna

komiteja, kuŗas locekļu caurmēra
vecums ir ap 35 gadiem – Marisa,
Elga, Iveta, Aija, Inga, Jolanta, Ai-
vars, Juris, Imants, Niks – krājuši
dažādas mākas un dzīves pieredzi,
it kā paredzēdami, ka viņi kādreiz
rīkos latviešu dziesmu svētkus.
Viņu vidū sarīkojumu organizē-
šanas lietpratēja, sporta sacensību
rīkotājs, budžeta lietpratējs, kas
spēlē akordeonu, jaunatnes pasā-
kumu rīkotājs, kas varētu spēlēt
klavieres naktsklubā, kriminoloģe
ar izkoptām rakstnieces dotībām,
arfiste, kas dziedājusi slavenā lat-
viešu korī, un izglītības veicinā-
šanas lietpratēja, kas prot skaisti
sakārtot ziedus. Visi jutās kā mājas
datorizētajā sakaru kultūrā."

Bet te vietā arī atminēties, ka
kārtējo Dziesmu svētku rīkošana
bija "apdraudēta", proti, 2014. gadā
Hamiltonā, svētkiem beidzoties,
nebija kam nodot karogu, jo ne-
viena pilsēta nebija uzņēmusies

Dziesmu un deju svētku atklāšanā (no kreisās) Latvijas kultūras
ministre Dace Melbārde, ar viņu kopā LR vēstnieks ASV Andris
Teikmanis ar kundzi // Foto: Pēteris Alunāns

sarīkot nākamās... Tad 2015. gada
vasarā divi Vašingtonas "Nameja"
dejojāji Marisa un Niks nāca klajā
ar ideju – rīkosim pašī! Bet vai
Vašingtonā? Un kāpēc gan ne kai-
miņu Baltimorā, kur latviešu ko-
pienai ir sava vēsture, ko *Vadoni*
pastāstījusi dzejniece Maija Mei-
rāne. Piecdesmitajos gados te mi-
tuši ap 300 latviešu. Pirmais pla-
šākais sarīkojums un mākslas iz-
stāde 1950. gada 25. novembrī par
godu Latvijas valsts svētkiem, un
Baltimoras IWCA sarīkojumu
zālē sapulcējušies ap 200 apmeklē-
tāju. Izstāde tikusi aprakstīta Bal-
timoras presē, kur pieminēti arī
Laumas Skujiņas vadītās latviešu
tautas deju grupas priekšnesumi.
Te skolojušies un dzīvojuši mūsu

cienjamais maestro Andrejs Jan-
sons, kuŗš nenoguris darbojās arī
šajos Dziesmu svētkos un paspēja
man pastāstīt par saviem kārtējiem
plāniem Latvijā. Te Hopkinsa uni-
versitātē doktora gradu literatūrā
saņēmis Pauls Birznieks, bet Dr.
Arturs Piksis – ķīmijā, te darbojās
gleznotājs Jānis Audriņš un Balti-
moras Imanuela baznīcai logus
veidojis vitrāzists Leonīds Linauts,
un vēl, un vēl. Pati Maija Meirāne
līdzdarbojās Rakstnieku cēlienā
(cik tas labi, ka jaunajiem svētku
rīkotājiem bija izpratne par to, cik
nozīmīgs ir šis tradicionālais sarī-
kojums!), un viņai "uz skrejceļa
jauns dzejoļu krājums", kam pie-
dāvāju vietu seriājā "Laika grāmata".
Gaidīsim!

Latvijas dziedošo
puiku ganam
**JĀNIM
ERENŠTREITAM**
jubileja
(2. un 11. lpp.)

Maestro
Raimonds Pauls
apbalvots ar
Gruzijas
Goda ordeni
(3. lpp.)

Kārlis Streips
prāto par
pašnoteikšanos
(5. lpp.)

Piemini
Uldi Ģērmani!
(6. lpp.)

Saules pielietie
brīži Eslingenā
(7. un 9. lpp.)

Plaviņu pilsētai –
90
(10. lpp.)

9 1770934 167501 8 25

DAIGA MAZVĒRSĪTE, *Latvijas Radio 2*

Latvijas dziedošo puiku gans – JĀNIS ERENŠTREITS

Vairāk nekā 25 gadus vadīdams Latvijas labāko zēnu kori, mūsu izcilais diriģents un pedagogs Jānis Erenštreits uz saviem audzēkņiem var noskatīties kā uz leknī zaļojošu audzi, kas jau nes ievērojamus augļus valsts kultūras druvā. Sigvards Kļava, Māris Sirmāis, Mārtiņš Ozoliņš, Ivars Cinkuss, Kaspars Putniņš, Ints Teterovskis un citi – tie ir diriģenti, kas Latvijas koncertdzīvē devuši nozīmīgu artavu.

Jāņa Erenštreita skolnieks Mārtiņš Klišāns 1998. gadā no sava pedagoga pārņēma Rīgas Doma zēnu kora vadību. Korā vēsture sākās 1950. gadā Emīla Dārziņa vārdā nosauktajā Rīgas speciālajā mūzikas vidusskolā, kur puikām bija atvērta korā klase. Zēnu balsu dzidrāis skanīgums kopš mazotnes valdzināja zvejnieka dēlu Jāni Erenštreitu, kurā darbīgais mūžs 17. jūnijā vainagjās ar 75. jubileju. Tai par godu Latvijas Universitātes aulā notika koncerts, kur uzstājās Rīgas Doma zēnu koris, Raimonds Pauls un citi viesi. Uz jubileju dienasgaismu ieraudzīja diriģenta sarakstītā grāmata par Jāni Cimzi.

Erenštreits vienkārši nevarēja nerakstīt – gribējās atspēkot paša jaunībā kāda kolēģas teikto, ka Cimze jau paliek vien tāds vācietis mūsu mūzikas druvā ar saviem tautasdziesmu korāļiem. Enerģisks taisnības cīnītājs Jānis bijis visu mūžu: tas viņa raksturā no senčiem – libiešiem, tāpat kā mūzikalitāte. Joprojām Rīgas Doma korā skolā viņš ir projektu vadītājs, bet zēnu kori gan vairs nedirīģē. Toties ar prieku atceras, kā ar puikām divreiz pabijuši Amerikā un cik jautri gājīs!

Mēs bijām pirmais bērnu koris no Latvijas – pirms mums jau bija burtiski "izmilēti" *Ave Sol* dziedātāji, un nu Amerikas latviešu acu priekšā stājās dziedoši latviešu zēni, kam nākotne tūdaļ vērsies vaļā. Tāpēc bijām modē, un mūs pētīja – kā dziedāsim, kā izskatīsimies, kas zēniem iekšā sirsniņās? Tūres rīkotāji bija ļoti piestrādājuši, un viss jau būtu labi, ja būtu iespēja dzīvot visiem kopā kādā viesnīcā vai skolā. Braukājām pa visu Ameriku, un, labu gribēdami, mūs uzņēma ģimenēs. Dabīgi, ka netrūka nekā, un latvieši jau prot bērnus lutināt. Diemžēl nevarēju kontrolēt, kas pa dienu tiek darīts – zēnus veda tuvās un tālās ekskursijās, un pirms koncerta skaidri jutu, ka viņi ir noguruši. Nebija taču iespējams kaut ko aizliegt, pirmajās tūrēs mums visiem acis bija vaļā un par visu bija jābrīnās! Debesskrāpi, automobiļi un ēdieni! Visu, ko pasūtīna, var arī dabūt! Kaut vai tās picas, kas pie mums vēl nebija parādījušās. Un makdonalds un kola...

Mūsu otrā brauciena laikā 1995. gadā atkal satikos ar Robertu Zuiķi, un viņš mani pārliecināja šo ceļojumu aprakstīt rakstu krājumā *Latvju mūzika*. Ar Zuiķi iepazīnos jau 1990. gadā Rīgā, Dziesmu svētku laikā, bet mūsu Amerikas ceļojuma galvenais rīkotājs bija Ģirts Zeidenbergs

Oskars, mana kundze Silvija (esam kopā kopš 1968. g.), Rūdolfs (abi Agneses un Māra Megņa dēli), JE, Augusts (Kristīnes un Mārtiņa dēls) // Foto no Jāņa Erenštreita archīva

Koristi tika uzņemti ar tādu mīlestību, un latvieši to visu darīja tik sirsniņīgi! Puikas, kas korā nometnēs bija iedresēti savas drēbītes kārtīgi salocīt, pēc tam atstājēja, ka Amerikā gan neviena mamma par nekārtību neuztraucas – visas drēbes veļmašīnā iekšā un plauktā jau stāv nākamā kārtā. Bet mājās bija radināti visu kārtīgi salocīt un koferī iekšā...

Laikam jūs pats bērniņā bijāt tā mācīts?

Ar puikām jau citādi nemaz nevar, citādi sākas chaos. Un viss jau būtu bijis labi ar to mīlestību, ja ne smagie, divdaļīgie korā koncerti.

Un programmā Bachs, Mendelsons, Pahelbels, Pēteris Vasks, tautasdziesmu apdars... Bet pirms tam datorspeļu nams un indiāņu muzejs!

Pēc šādiem piedzīvojumiem dziedāt nebija viegli. Daļa staroja priekā par redzēto, cits bija fiziski pārguris. Tomēr katrā manijā vēlmi noturēties par katru cenu. Daži knapi uz kājām turējās, bet bija iemanījušies – kad nāk žāva, to saskaņot ar elpas vietām. Pirms kāda koncerta viens no zēniem aizmīga saldā miedziņā – turpat garderobē, uz saliktiem krēsliem. Laika starpību dažiem bija grūti pieņemt, bet pasākumu programma bija ļoti plaša un bezgala interesanta. Kopumā tas raisīja pozitīvas emocijas un koncertos koristi turējās braši, jo citādi nebija raduši. Puika, ja ir dzīvs un vesels, dod vaļā uz pilnu klapi...

Jūs ar tādu mīlestību stāstāt par saviem koristiem... Tā parasti runā cilvēks, kas pats ir mīlestībā kopš mazotnes audzis.

Es nāku no parastās Kurzemes zvejnieku ģimenes. Netrūka vecāku mīlestības, taču nevaru teikt, ka mani uzskatīja par īpašu. Man bija vecākā māsa, no dēliem gan biju pirmais – pēc tam nāca vēl divi.

No vecākās māsas un viņas draudzenēm apguvu plašu dziesmu pūru, kas tai laikā bija modē. Vecāku mīlestība izpaudās reālās rūpēs, lai bērni būtu paēduši, apģērbti un skoloti. Biju ļoti pieķēries tēvam, bet tad viņu aizveda. Pavasarī, tieši no lauka, kur kartupeļus stādījam. Man bija tikai četri pieci

ēda ar karstu ūdeni aplietas biešu lapas. Bet drausmīgākais, ko viņš man stāstīja... Nē, man ne, bet es līdu klausīties, kad tēvs to stāstīja brālim: pašiem ar rokām bija jāizrok liela bedre tualetes vietā un tie, kam nebija spēka, uz malas sēdēdami, iekrita iekšā, tur arī bija viņu kaps.

No lāģera atnāca ziņa, ka mans tēvs, ciemā viens no spēcīgākajiem vīriem, ir tā novāvējis, ka viņa dienas ir skaitītas. To mēs negribējām piedzīvot – vecaistēvs nokūpināja butes un cūkgaļu, salika koferīti un devās uz nometni. Prata pieklūt lāģera priekšniekam un viņu piekukuļoja. Tad uz saviem pleciem aiznesa tēvu līdz vilcienam. Atbrauca abi no Ventspils ar mazo bānīti, un māte veda mūs ar mūsu uz staciju Miķeļtornī tēvu sagaidīt. No vagona ar vectēva palīdzību izkāpa rugājiem noaudzis,

saucu: "A-ū! Papū, brauc mājās, mēs visi tevi gaidām!"

Kad krievi Miķeļtornī sāka krasta nocietinājumu ierīkošanu, zvejniekiem aizliedza jūrā zvejot, un mēs pārceļāmies uz Sikragu.

Vai tēva mājas palikušas?

Nē, nekā. Vectēva īpašums gan ir saglabājies, bet starp mums tais laikos nebija neviena, kas mācētu lietas kārtot. Man likās, ka par tālu, ka nevarēšu izbraidīt. Tagad turp aizbraucu tikai uz kapu svētkiem un uz libiešu svētkiem Mazirbē, tāpat divreiz gadā.

Kā tādos skarbos apstākļos var dzimt apņēmība savu dzīvi saistīt ar mūziku, ar zēnu kori, tiem laikiem neparastu lietu? Mamma esot gribējusi jūs par mežzini izskolot.

Mana vecākā māsa bija ļoti mūzikāla, pie viņas nāca draudzenes, kas dziedāja "uz balsīm".

Rīgas Doma zēnu koris pie Sv. Pēterča baznīcas (droši, ka pagājušajā gadu simtenī) // Foto no Jāņa Erenštreita archīva

- Dzimis 1942. gada 17. jūnijā Miķeļtornī
- Absolvējis Ventspils mūzikas vidusskolu (1960), J. Vītola Latvijas Valsts konservatoriju (1970) un asistentūru (1973)
- 1969 – 1994 E. Dārziņa speciālās mūzikas vidusskolas zēnu korā diriģents. Ar kori koncertējis Eiropā, Ziemeļamerikā, Japānā u.c.
- 1994 – 2010 Rīgas Doma korā skolas direktors
- Latvijas zēnu koru salidojumu, Skolu jaunatnes un Vispārējo dziesmu svētku virsdiriģents
- Piecu starptautisku zēnu koru festivālu *Rīgas Doms* mūzikas direktors

gadi, bet šo skatu nespēju aizmirst, pat neļāva tēvam zirgu izjūgt.

Viņš nonāca filtrācijas nometnē Podoļskā. Kad savulaik ciemā tikko sajuta kaŗu, mana māte kādā naktī tēvam, gulošam, ar verdošu ūdeni noplaucēja abas kājas... Tad nu Latvijas armijā dienējušo vīru nepaņēma ne vācu, ne krievu zaldātos, bet vācu laikā tēvam lika naktīs sargāt pašu zvejnieku laivas. To padomju vara nepiedeva...

Kad atkal atnāca krievu armija, to traktēja kā sadarbību ar vāciešiem un tēvu ieslodzīja filtrācijas nometnē. Viņš dzīvoja mežā, zem kļajas debess, sedzās ar skujām un

dzeltenpelēks svešinieks. "Tas nav mūsu papus!" es negāju viņam klāt, vairījos no viņa rokām. Ar mātes vārtām vistas zupuņām tēvs lēnām atkopās...

Iespējams, ka viņa prombūtnes laikā biju uztrenējis savu balsi, jo katru dienu, uzkāpis uz nesazāģētas malkas kaudzes, pilnā balsi

Mamma un tēvs arī bija ar noturīgām balsīm, mamma gan dziedāja ar piebraucieniem, kas man nepatika.

Starp citu, viens no manas grāmatas tapšanas iemesliem bija Latvijas skolu restrukturizācija un mazo skolu slēgšana. Kad rakstīju par Cimzi, mans virsuzdevums bija atgādināt, cik svarīgi ir, lai katram bērnam būtu iespējas sevi realizēt, lai kādā nomalē viņš arī dzīvotu. Lai ģimene rūpētos, ka no mazām dienām mājās dziedātu. Un manās mājās dziedāja. Tēvs ar saviem raupjajiem pirkstiem pat vijoli spēlēja.

To, ka mūzika nevienam nevar būt par traucēkli, pierādīja jau Cimze, kurš turklāt bija izcils matemātiķis, pārzināja svešvalodas un vēsturi.

(Turpinājums 11. lpp.)

Sabiedrības integrācijas fonds

Publikācijas šai numurā sagatavotas ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Maestro Raimonds Pauls apbalvots ar Gruzijas Goda ordeni

27. jūnijā Gruzijas vēstniecībā Rīgā notika svētnīgs sarīkojums, kurā Gruzijas vēstnieks Latvijā Teimurazs Džandžalija pasniedza maestro Raimondam Paulam Gruzijas prezidenta Giorgija Margvelašvili rīkojumu "Par Ojāra Raimonda Paula apbalvošanu ar Goda ordeni".

Rīkojumā teikts, ka augstais apbalvojums maestro Raimondam Paulam piešķirts "ar mērķi padziļināt attiecības kultūras jomā starp Gruziju un Latvijas Republiku, kā arī lai atbalstītu Gruzijas jaunos izpildītājus, par īpašiem nopelniem un ieguldījumu mūzikas mākslas attīstībā un par ilglaicīgu auglīgu radošo darbību".

Maestro bija dziļi pateicīgs un uzaicināja Gruzijas vēstnieku Latvijā Teimurazu Džandžaliju uz savu gaidāmo koncertu 17. jūlijā Dzintaru koncertzālē, kurā vēstnieks ar prieku piekrita apmeklēt. Plānots, ka ordenis Raimondam Paulam tiks pasniegts klātienē, maestro vizītes laikā Gruzijā šī gada septembrī.

Gruzijas Goda ordenis tika ieviests ar 1992. gada 24. decembra Gruzijas Parlamenta lēmumu, un to piešķir cilvēkiem, kuri devuši ieguldījumu Gruzijas neatkarīgās valsts veidošanā, stiprināšanā, kā arī sekmējuši sasniegumus tādās jomās kā valsts pārvalde, aizsardzība, likuma vara un tiesiskums, zinātne un kultūra.

Aicina saskaitīt Latvijas dižkokus

Latvijā jau šobrīd ir saskaitīti vairāk nekā 8000 dižkokus, taču speciālisti lēš, ka tā ir vien ceturtdaļa no visiem Latvijas dižkokiem. Tādēļ, gatavojoties Latvijas valsts simtgadei, Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades birojs un Dabas aizsardzības pārvalde uzsāk iniciatīvu "LV100 Dižošānās". Tās ietvaros ikvienu aicina doties dabā un atrast vēl neapzinātos dižkokus, kā arī ar īpaša testa palīdzību noskaidrot savai personībai visatbilstošāko dižkoku.

27. jūnijā iniciatīvas "LV100 Dižošānās" organizatori, dižkoku meklēšanas entuziasti un radošās personības tikās Ēbelmuižas parkā Rīgā, kur vienuviet aug četri dižkoki – liepa un trīs ozoli, tostarp Pārdaugavas dižākais ozols. Pie viena no dižozoliem dabas aizsardzības speciālisti demonstrēja, kā pareizi nomērit koka ap-

kārtmēru un ar ko aizvietot mērlenti, ja tāda nav paņemta līdzī, taču ceļā satiks krāšņs un varens koks.

Aicina diasporas jauniešus pedalīties Latvijas Simtgades ceļa kartes izveidē

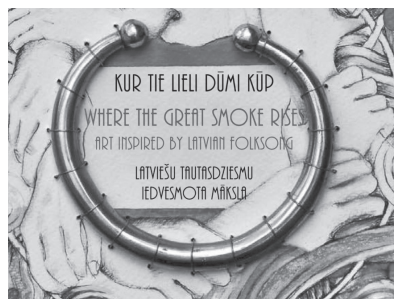
Eiropas Latviešu apvienība sadarbībā ar Latvijas Jaunatnes padomi aicina diasporas jauniešus iesaistīties Latvijas Simtgades ceļa kartes izveidē, piesakoties bezmaksas dalībai Eiropas Latviešu kongresā un jauniešu sagatavošanas mininometnē Liepājā – Latvijas 2017. gada Jaunatnes pilsētā.

Pateicoties Izglītības un zinātnes ministrijas un Liepājas domes atbalstam, divdesmit ārvalstīs mītoši jaunieši vecumā no 16 līdz 25 gadiem jūlijā nogalē varēs iepazīt Latvijas jaunatnes aktīvākos pārstāvjus, apgūt brīvprātīgā darba prasmes un kopā ar citiem Eiropas Latviešu kongresa dalībniekiem iesaistīties domu apmaiņā par Latvijas nākotnei nozīmīgām temām, piedaloties Simtgades ceļa kartes izveidē. Jaunatnes delegāti 24. – 27. jūlijā tiks uzņemti Liepājā, kur notiks aktivitātes komandas veidošanai, brīvprātīgā darba prasmju apguvei un diskusijas par nākotnei aktuālām temām. Šī programma ir jauna iniciatīva ELA pastāvīgajā darbā, kas ar Izglītības un zinātnes ministrijas un Ārlietu ministrijas atbalstu vērst uz diasporas jauniešu latviskās identitātes stiprināšanu un viņu plašāku iesaisti Latvijā dzīvē un tās reģionu ekonomikā, kultūrā un izglītībā. ELA ir gandarīta par Latvijas pašvaldību augošo interesi un iesaisti šajos centienos.

Deboras Lagrasas izstāde "Kur tie lieli dūmi kūp: latviešu tautasdziesmu iedvesmota māksla"

Līdz 30. septembrim Latvijas Nacionālās bibliotēkas Džona Ficdžeralda Kenedija lasītavā (3. stāvā) skatāma amerikāņu mākslinieces Deboras Lagrasas (*Deborah La Grasse*) izstāde "Kur tie lieli dūmi kūp: latviešu tautasdziesmu iedvesmota māksla".

Debora Lagrasa ir dzimusi Geinsvilā, Floridas pavalstī ASV, un ieguvusi mākslas bakalaura gradu zīmēšanā un gleznošanā Floridas universitātē, bet mākslas un tēlniecības maģistra gradu – Ilinoisas universitātē. Viņa pasniedz tēlniecību un arhitektūras

dizainu vairāk nekā 30 gadu, Lagrasas darbi bijuši pārstāvēti izstādēs un kolekcijās gan pašas valstī, gan ārzemēs. Viņas interese par kultūru dialoga veidošanu aizvedusi viņu kā mācībspēku uz citām universitātēm, ļāvusi kā organizatorei iesaistīties semināru un konferenču rīkošanā, kā arī piedalīties mākslinieku kopprojektos Latvijā, Bosnijā un Hercegovinā, Peru, Indijā un Apvienotajā Karalistē.

Māksliniece Debora Lagrasa par izstādes tapšanu stāsta: "Pavadot 2013. un 2014. gada vasaru Latvijā, kļuva par liecinieci šīs valsts pastāvīgajam pūlēm veicināt un apliecināt tās unikālo identitāti, saglabājot un godinot tās nepārstos artefaktus. 2013. gadā piedalījās pasākumā "SERDE", vienu nedēļu ilgā nometnē Aizputē, veidojot lieta čuguna skulptūru, kas vēlāk tika izstādīta grupas izstādē Talsu novada mākslas muzejā. Nākamajā gadā kā kultūras programmas koordinatore 2014. gada Starptautiskajā mūsdienu čuguna liešanas mākslas konferencē es organizēju ekskursiju, kas ļāva iepazīt Rīgas arhitektūru, organizēju stāstu vakaru ar piecu latviešu stāstnieku piedalīšanos un vadīju latviešu stāstniecības paneldiskusiju. Šo sarīkojumu gaitā man bija iespēja novērtēt Latvijas bagāto mākslas, mūzikas un valodas tradīciju dziļumu. Tādējādi stimulš šai izstādei bija starpnozaru projekts, kas pētīja, kā simbolisms, mīts un teika Latvijas dainu un jūgendstila arhitektūras bagātās tradīcijās var dot iedvesmu radošai domāšanai un mākslinieciskai jaunradei mūsdienās."

Vašingtonā saņem ASV apliecinājumu NATO saistībām

Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece no 26. līdz 29. jūnijam kopā ar Baltijas un Ziemeļvalstu parlamentu spikeriem uzturējās vizītē ASV. Vašingtonā, tiekoties ar Amerikas Savienoto Valstu Kongresa Pārstāvju palātas spikeru Polu Raienu, Mūrniece pateicās par ASV militāro klātbūtni Eiropā un uzsvēra spēcīgas NATO alianses nozīmi.

Ināra Mūrniece ar Ziemeļu un Baltijas valstu spikeriem vizītē ASV

Raiens apliecināja Baltijas un Ziemeļvalstu spikeriem stingru ASV un nelokāmu NATO saistību izpildi. To ASV Kongress īpaši apstiprinājis, iepriekšējā dienā gandrīz vienbalsīgi pieņemot rezolūciju par uzticību NATO 5. pantam. Mūrniece apsveica NATO spēku nosūtīšanu uz mūsu reģionu. Tas ir ļoti spēcīgs atturēšanas solis. Vienlaikus mēs esam noraiņējušies par Krievijas militārajām aktivitātēm Baltijas robežu tuvumā, tostarp plašajam bruņoto spēku mācībām *Zapad-2017*. Raiens

apliecināja, ka izprot mūsu bažas. Viņš apstiprināja, ka ASV turpinās bruņoto spēku klātbūtni Eiropā un Kongress to atbalstīs, palielinot ASV aizsardzības budžetu.

Valstu spikeri sarunā ar ASV Kongresa Pārstāvju palātas demokrātu mazākuma līderi Nensiju Pelosi uzsvēra transatlantiskās saites svarīgumu un ASV līdera lomas nozīmi Eiropā un mūsu reģionā. Pelosi apliecināja, ka Kongresā ir ļoti spēcīgs republikāņu un demokrātu partiju atbalsts NATO saistību izpildei.

Tiekoties ar senātoru Robertu Menendezu, Mūrniece teica, ka ASV, Baltijas un Ziemeļvalstīm jāturpina cieši sadarboties, lai atvairītu Kremļa agresiju. Ļoti būtiski ir turpināt stiprināt arī sadarbību hibrīdapaudrošumu novēršanai, tostarp kibernetiskās drošības, informatīvo telpu un stratēģisko komunikāciju.

Tiekoties ar Nacionālās drošības padomes vadību, NB8 spikeri uzsvēra arī ASV un Eiropas konsekventu atbalstu Ukrainai. Spikeri puda stingru atbalstu līdzšinējai sankciju politikai pret Krieviju, secinot, ka ir svarīgi tās paturēt spēkā.

Mūrniece savā uzrunā NB8 valstu spikeru kopīgajā seminārā "Izaicinājumi Ziemeļeiropā" uzsvēra: "ASV, Baltijas un Ziemeļvalstis ir cieši partneri. Mūs vieno kopīgas vērtības. Visas mūsu valstis dod būtisku ieguldījumu transatlantiskās saites stiprināšanai. Šodien, kad saskaramies ar kopīgiem izaicinājumiem, svarīgāk nekā jebkad turēties kopā. Kad turamies kopā, esam spēcīgi."

NB8 spikeri tikās Valsts departamentā ar Eiropas un Eirāzijas lietu valsts sekretāra vietnieku Džonu Hefernu un direktoru Bendžaminu Zifu, un Tirdzniecības departamentā ar valsts sekretāra vietnieku Izraēlu Hernandezu. ASV Kongresā NB8 spikeri kopā ar Džonsa Hopkina universitātes pārstāvjiem diskutēja par kopīgiem drošības un ekonomikas izaicinājumiem.

Latvijas delegācija Sietlā tiekas ar Microsoft Korporācijas pārstāvjiem

29. jūnijā Sietlā, ASV, Latvijas delegācija tikās ar Microsoft Korporācijas vadības pārstāvjiem, lai stiprinātu sadarbību eksporta potenciāla attīstīšanā un inovāciju ieviešanā Latvijā.

Latvijas delegācija vizītes laikā *Microsoft Campus* Redmondā, Sietlā, pārrunāja līdz šim paveikto e-pārvaldes jomā un valsts pārvaldes izaicinājumus attīstībai digitālajā laikmetā. Tikšanās laikā abas puses dalījās digitālās transformācijas pieredzē publiskajā sektorā un izvērtēja inovāciju attīstīšanas potenciālu Latvijā. Latvijas pusi pārstāvēja vides aizsar-

dzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards un valsts sekretāra vietnieks informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jautājumos Edmunds Beļskis. Delegācijā bija arī pārstāvji no Ministru prezidenta biroja, Ekonomikas ministrijas, Latvijas Universitātes, *Tilde*, Datorzinību centra un citām iestādēm. Latvijas delegācija ar Timu Turito, *Microsoft* Korporācijas vadītāju un publiskā sektora klientiem pārrunāja datus balstītas sabiedrības un valsts attīstības plānus. Par Latvijas inovācijas platformu Latvijas pārstāvji runāja ar Trūdiju Norisu-Greju, *Microsoft* Korporācijas biznesa attīstības vadītāju publiskā sektora klientiem. Tika pārrunātas arī digitālās sabiedrības un publiskā sektora nākotne, lielo datu potenciāls, dažādo iestāžu efektivitātes iespējas.

Kurzemes cietokšņa atcere Hamiltonā

Šogad 5. maija lietainā vakarā Hamiltonas Latviešu biedrības namā notika Daugavas Vanagu Hamiltonas nodaļas rīkotais Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums. Kaut gan ir aizritējuši 72 gadi kopš 1945. g. 8. maija, ir svarīgi un aktuāli vēl joprojām atcerēties varonīgās cīņas, kurās notika Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums. Kaut gan ir aizritējuši 72 gadi kopš 1945. g. 8. maija, ir svarīgi un aktuāli vēl joprojām atcerēties varonīgās cīņas, kurās notika Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums. Daudzi latvieši izglābās no nežēlīgās Sarkanās armijas uzbrukuma, pateicoties Kurzemes katla varonīgai cīņai.

Sarīkojumu ievadīja māc. Dāvis Kaņeps ar īsu svētbūdi. Sekoja nodaļas priekšsēdes Astrīdes Sīles uzruna. Vijolīte Alksnis noskaitīja aizkustinošu deklamāciju, kas bija ļoti labs ievads šī vakara galvenajai temai. Šogad dzirdējam lasījumus no Edgara Jēgera atmiņu grāmatas par viņa kara gaitām.

Piemīnas brīdis Baltajos krastos

6. jūlijā Rīgas 1. Meža kapu Balto krustu kapulaukā notika piemiņas brīdis Baigajā gadā un GULAGA nometnēs nogalināto Latvijas iedzīvotāju piemiņai. Pēdējo gadu laikā Okupācijas muzejā veiktās pētniecības rezultātā ir precīzēts Baigā gada upuru skaits un iegūtas līdz šim nepētītas dokumentālas liecības.

Kapulauks Baltie krusti ir piemiņas vieta, kurā guldīti 1940./1941. gada komunistiskā režīma upuri. Lielākā daļa apbedīti ir no tā saucamajiem "Sustina" un "Vēvera" sarakstiem. Tajos minētos cilvēkus padomju represīvās iestādes apcietināja laikā no 1941. gada 22. līdz 26. jūnijam. 99 cilvēku mirstīgās atliekas atrada pēc vācu kaņķu ienākšanas, apraktus Centrālcietuma 4. korpusa pagalmā. Pirmos upurus Balto krustu kapulaukā Meža kapos guldīja 1941. gada 6. jūlijā. Tepat tika apbedīti arī citi padomju režīma upuri, kurus atrada līdz 1944. gadam.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Piemīnas brīdī klātesošos uzrunāja Rīgas ev. lut. Augšamcelšanās draudzes mācītājs Guntis Kalme, Rīgas politiski represēto biedrības priekšsēdis Jānis Lapiņš, Latvijas Okupācijas muzeja vēsturnieki Inese Dreimane un Richards Pētersons. Sarīkojuma laikā bija apskatāma arī Okupācijas muzeja veidotā ceļojošā izstāde "Pēc mums vēl ilgi zeme skums".

Nacionālais teātris devies viesizrādēs uz Baltimoru

Latvijas Nacionālā teātra izrādes "Ceļā uz mājām" trupa bija devusies uz viesizrādēm ASV, lai piedalītos XIV Vispārējās latviešu dziesmu un deju svētkos, kas no 29. jūnija līdz 3. jūlijam notiek Baltimorā.

Eliota Heiza luga "Ceļā uz mājām" asprātīgā formātā piedāvāja mūsdienu ģimenes problēmu koncentrātu: autoritātes trūkums, dzimuma lomu (ne)sadalījums, "skeleti skapjos", bojāto telefonu komunikācija, mīlestības trūkums, aizvainojums, dalījums mīļajos/nemīļajos utt. Iepriekš Nacionālā teātra aktieri no ASV Tēvzemes drošības departamenta bija saņēmuši darba vīzu atteikumu, kas bija pamatots ar to, ka izrāde, kuŗu tie bija plānojuši spēlēt vasarā Baltimorā ASV latviešu dziesmu svētkos, – Eliota Heiza komēdiju "Ceļā uz mājām" – nav latviešu autora darbs, līdz ar to tās izrādīšanai Amerikā nav kultūrvēsturiskas nozīmes. Vēlāk, atkārtoti izskatot pieteikumus, ASV Tēvzemes drošības departaments aktieriem tomēr piešķīra darba vīzas.

Dikļos skan simtgades Dziesmusvētku nobeiguma koncerta programma

Ar koncertu Dikļos, Neikenkalna dabas koncertzālē, 1. jūlijā beidzās XXVI Vispārējās latviešu dziesmu un XVI Deju svētku ieskandināšana, kuŗā izskanēja simtgades svētku nobeiguma koncerta "Zvaigžņu ceļā" repertuārs.

Dikļos pulcējās 75 Vidzemes reģiona kori, Vidzemes pūtēju orķestri, deju kopas, Pavadošā grupa Raimonda Macata vadībā trešajā ieskaņas koncertā atskaņoja visu nobeiguma koncerta repertuāru.

"Koncertā, kuŗš ilgst trīs stundas, mērķis ir sniegt skatītājiem izjūtas, kādas sagaidāmas gadu vēlāk Mežaparka estrādē. Tas ir satraucošs brīdis, sava veida pirmizrāde, kad dzirdam, kā lielajā kop-

korī un brīvdabā skan viss koncerts, veidojas tā drāmaturģija, dabiskie akcenti un kulminācija. Neraugoties uz to, ka mums, radošai komandai, šie koncerti ir darba process, skatītājus sagaida pilnvērtīgs koncerts. Dikļos, Dziesmusvētku tradīcijai tik būtiskā vietā, pirmo reizi publikas uzmanībai piedāvājam pilnu koncerta programmu, iekļaujot tajā arī nobeiguma koncertā paredzētās dejas," stāstīja XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku nobeiguma koncerta "Zvaigžņu ceļā" mākslinieciskais vadītājs Mārtiņš Klišāns.

2ANNAS iekļauts Eiropas 27 aizraujošāko filmu festivālu sarakstā

RĪGAS STARPTAUTISKAIS FILMU FESTIVĀLS 2ANNAS 2017

Viena no lielākajām Kanadas ceļojumu aģentūrām *Flight Network*, kas īpašu uzmanību veltī tieši neaizmirstamas ceļojumu pieredzes radīšanai, ir izveidojusi sarakstu ar 27 Eiropas filmu festivāliem, kuŗus noteikti nevajadzētu palaist garām 2017. gadā. Līdzās tādiem augstu novērtētiem festivāliem kā Hamburgas filmu festivāls (*Filmfest Hamburg*) un Igaunijas filmu festivāls *Black Nights* sarakstā ir iekļauts arī 22. Rīgas Starptautiskais filmu festivāls 2ANNAS.

Šogad Rīgas Starptautiskais filmu festivāls 2ANNAS pulcēs kino gardēžus no 28. novembra līdz 3. decembrim. Jau šobrīd vērtēšanai ir iesniegti vairāk nekā 3500 filmu, tāpēc festivāla konkursa filmu programma solās būt īpaši aizraujoša.

Latvijas simtgadei veltītā spēlfilma *Paradīze '89*

Filma *Paradīze '89* visai ģimenei – uz patiesiem notikumiem balstīts stāsts par deviņgadīgās Paulas ienākšanu pieaugušo pasaulē laikā, kad Latvija ir ceļā uz neatkarības atgūšanu.

Filmas režisore un scenāriste ir Madara Dišlere. Filmas pirmizrāde Latvijā plānota 2018. gada 23. februārī.

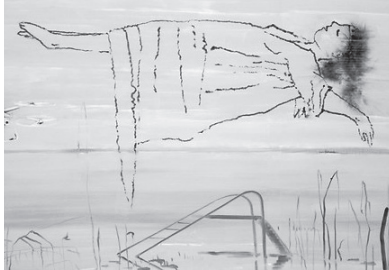
Top filmas par Viķi-Freibergu un klaida latviešiem

Šā gada nogalē pirmizrādi piedzīvos divas jaunas Latvijas Televīzijas dokumentālās filmas. Šobrīd Latvijas Televīzijas paspārnē top divas filmas par klaida latviešu liktenstāstiem. Viena no tām iedzīlīnāsies stāstos, kas aizsākušies Eslingenā – lielākajā latviešu bēgļu nometnē Vācijā. Latvijā nav daudz cilvēku, kuŗi zina, kas ir "dipiši" un kas ir Eslingena – tā režisors Juris Sējāns pamato ieceri veidot šo filmu. Turklāt tas būs arī stāsts par tā laika latviešu kultūras evakuāciju uz Rietumiem. Plānots, ka Eslingenas stāsti pie

Latvijas Televīzijas skatītājiem nonāks šī gada novembrī. Savukārt otra filma būs par vienu no spožākajām Latvijas sabiedrības un politikas personībām – Vairu Viķi-Freibergu. Filmas režisore Kristīne Želve uzsver – stāsts par visam nebūs par politiku.

Rīgā ievērojamā lietuviešu mākslinieka izstāde

Galerijā *Māksla XO* sadarbībā ar Kauņas galeriju *Meno parkas* līdz 25. jūlijam skatāma ievērojamā savas paaudzes lietuviešu mūsdienu gleznotāja Jona Gasjūna (*Jonas Gasiūnas*) darbu izstāde "Neliela retrospekcija par apsēstību".

Šī ir mākslinieka pirmā izstāde Rīgā. Izstādes atklāšanā 28. jūnijā piedalījās arī pats mākslinieks. Jona Gasjūna darbus izceļ īpaša autortehnika – pāri gleznām mākslinieks zīmē ar kvēpiem un dūmiem no sveces liesmas, uz audekla velkot it kā gaistošas, trisuļojošas līnijas. Viņa tēmu loks ir "laiks" – individuālais un vēsturiskais; aizmiršana un atcerēšanās.

Japānā demonstrē Māra Martinsona filmu "Ōki – okeana vidū"

22. jūnijā Eiropas filmu dienas Tokijā īpašā seansā tika demonstrēta režisora Māra Martinsona veidotā filma "Ōki – okeana vidū", kuŗā vienu no galvenajām lomām atveido arī slavenā japāņu aktrise Kaori Momoi. Pēc filmas demonstrēšanas notika režisora Māra Martinsona un aktrises Kaori Momoi tikšanās ar skatītājiem. Šogad Eiropas filmu dienu apmeklētājiem tika sniegtas iespējas iepazīties arī ar latviešu animācijas filmu izlasi bērniem, kuŗā tika iekļautas tādas filmas kā J. Cimermaņa "Tīģeris", K. Vītola "Minotauris", D. Ridūzes "Rukšiņa ceļojums", E. Lāča "Jaunā suga", N. Skapāna "Burvīgā diena", "Puslācis" un "Raganas poga".

Izstāde par ievērojamo latviešu skatuves mākslas teorētiķi Annu Lācis

Kaselē atklāta gada lielākā un prestižākā mākslas izstāde *Documenta 14*. Izstādes pirmā daļa jau atklāta Atēnās šī gada aprīlī, taču tieši Kasele ir izstādes vēsturiskā norises vieta, kur visā pilsētā un dažādās pagaidu telpās 100 dienu garumā iespējams aplūkot mākslas skati, kuŗu Vācijas prese dēvē par "Mākslas olimpiskajām spēlēm". Kaseles muzeja *Grimmwelt* tel-

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. No 19. līdz 21. jūnijam, pēc Latvijas vēstniecības Kanadā ielūguma, notika bijušā Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandiera ģenerālleitnanta Raimonda Graubes tikšanās un intervijas Otavā. Graube uzstājās ar vairākām uzrunām, t. sk. Karltonas universitātes Normana Patersona Starptautisko attiecību skolā (*The Norman Paterson School of International Affairs, Carleton University*) ar uzrunu: "Canada Steps up to the Plate: Launch of the NATO Mission in Latvia"; piedalījās domnīcas *Macdonald-Laurier Institute* apaļā galda diskusijā *Defending NATO's New Frontier: Canada, Latvia, and the New Russian Threat*, kā arī sniedza intervijas *The Globe and Mail*, *CBC Power & Politics*, *CBC Radio*, *CTV*, *Upnorth* un citiem medijiem.

VĀCIJA. 3. jūlijā Latvijas vēstniece Vācijā Elita Kuzma vēstniecībā uzņēma Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas delegāciju un tās priekšsēdi Saeimas deputātu Sergeju Dolgopolovu, kā arī Smiltenes novada pašvaldības pārstāvjus un domes priekšsēdi Gintu Kukaini. Vēstniece ar delegācijas pārstāvjiem pārrunāja Latvijas-Vācijas divpusējo attiecību un pašvaldību sadraudzības aktualitātes, kā arī Eiropas Savienības dienaskārtības jautājumus.

NĪDERLANDE. 21. jūnijā Leuwardenas Gaisa spēku bazē Baltijas valstu vēstnieki simboliski pasniedza medaļas aptuveni 100 Nīderlandes gaisa patrulēšanas dalībniekiem Baltijas valstīs. Latvijas vārdā vēstniece Ilze Rūse pateicās Nīderlandes Karaliskajai Gaisa spēku virspavēlniecībai, koordinējošam sastāvam un gaisa patrulēšanas dalībniekiem, kas nodrošinājuši Baltijas gaisa telpas uzraudzību NATO operācijas ietvaros. Svinīgajā ceremonijā, kas beidza Nīderlandes 2017. gada rotāciju gaisa patrulēšanas ietvaros, bija uzaicināti piedalīties trīs Baltijas valstu vēstnieki. Nīderlande jau trešo reizi pēc kārtas nodrošināja Baltijas gaisa telpas patrulēšanas misiju. Iepriekš tas noticis 2005. gadā un 2014. gadā. 2017. gadā Nīderlande pārņēma rotāciju no Francijas, nodrošinot Baltijas valstu gaisa telpas uzraudzību NATO ietvaros no janvāra līdz jūnijam.

• Latvijas vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse 17. jūnijā apmeklēja Latvīšu bērnu skolas *Diegabiksis* 10 gadu jubilejas svinības un skolas izlaidumu Tilburgā, sveicot aptuveni 30 skolas audzēkņus, skolotājus un vecākus. Svinībās vēstniece uzsvēra latviešu skolas nozīmi latviskās identitātes veidošanā un stiprināšanā, uzturot saikni ar Latviju un Latvijas kultūru un valodu. Īpaši vēstniece pateicās skolotājam – Aijai Miškinei (*van Hooff*) un Helgai van Slogterenai, – kas organizē un vada skoliņas nodarbības jau no pašiem tās pirmsākumiem 2007. gadā. Rūse abām skolotājām pasniedza vēstnieces atzinības rakstus par nozīmīgu ieguldījumu latviskās identitātes uzturēšanā, organizējot Latvīšu bērnu skolu *Diegabiksis* Nīderlandē. Vēstniece un Latvijas vēstniecības Nīderlandē diplomātes Dace Dobrāja un Aelita Čākure noskatījās bērnu sagatavotos priekšnesumus, kā arī neformālā gaisotnē tikās ar klātesošajiem.

IGAUNIJA. 26. jūnijā vēstnieks Raimonds Jansons tikās ar Igaunijas premjerministru Jiri Ratasu. Sarunas laikā tika apspriestas Igaunijas ES Padomes prezidentūras prioritātes un prezidentūras laikā gaidāmo Austrumu partnerības samita un Digitālā samita sagatavošana un nozīme ES vienotās ārpolitikas un vienotā tirgus tālākā stiprināšanā. Tikšanās laikā premjerministrs uzsvēra, ka Igaunijas un Latvijas attiecības ir siltas un draudzīgas. Latvija ir nozīmīgs Igaunijas partneris un sabiedrotais. Ratašs pauda atzinību, ka Latvijas Saeima ir ratificējusi Latvijas, Lietuvas un Igaunijas valdību savstarpējo vienošanos par dzelzceļa savienojumu attīstības projektu *Rail Baltic*. "Šī ir būtiska Baltijas valstu sadarbības sadaļa – projekts ir izdevīgs visām pusēm, turklāt apliecina mūsu reģiona vienotību un sadarbību visas pasaules priekšā," teica Ratašs un piebilda, ka kopā Baltijas valstis noteikti ir spēcīgākas. Vēstnieks izteica atbalstu Igaunijas centieniem turpināt attīstīt ES kiberdrošības stratēģiju un jaunajai iniciatīvai datu un digitālās vēstniecības atvēršanā.

Anna Lācis

pās, kas ir viena no daudzajām *Documenta 14* norises vietām, kopā ar Oskaru Mazotas, Bruno Šulca, Roija Rouzena, Sjuzenas Hileres un Toma Zeidmana Freida darbiem pirmo reizi vienopus tiek izstādīti arī Annas Lācis jeb Asjas oriģinālie materiāli no Rakstniecības un mūzikas muzeja krājuma (RMM), Māras Ķimeles privātās kolekcijas, Valtera Benjamina archīva (Berlīne), Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Nacionālā archīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu archīva. Izstādi papildina arī tās kuratora Andra Brinkmaņa uzkrātie materiāli – A. Lācis publikācijas un pag. gs. 20. gados izdotie konstruktivisma perioda žurnāli un grāmatas.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Vladimirs Putins, kā zināms, gan Viskrievijas, gan globālā mērogā intensīvi ievieš un propagandē jēdzienu "Krievu pasaule" (*Russkij mir*) un šī termina jeb saukļa vārdā cenšas pakļaut Kremļa ietekmei un izmantot Kremļa interesēs it visus krieviski runājošos un, uzmanību, krieviski domājošos, līdztekus faktiski diriģējot neatzītos pseudovalstiskos veidojumus – abas Donbasa "tautas republikas" un Piedņestru, kuņas misija ir būt ķīlim, kas iedzīts starp Ukrainu un Moldovu.

Bet līdzās "Krievu pasaules" idejai un lozungam ir un intensīvi darbojas organizācija jeb fonds *Russkij mir*, kuņa desmitā gadskārta pašlaik tiek svinēta

Maskavā. Tiri formāli, oficiāli tiek apgalvots, ka šis fonds labi salīdzināms ar tādiem iestādījumiem kā "Gētes institūts" Berlīnē vai *British Council* Londonā, kas populārizē vācu vai angļu valodu un kultūru.

Par to, ka te ir principiāla atšķirība, liecina kaut vai raksts, ko *Russkij mir* 10 gadu jubilejai veltījis Džuljeto Kjeza – jau pavecis vīrs, bijis ilggadējs Itālijas komunistu laikraksta *L'Unita* korespondents Maskavā, lieliski pārvalda krievu valodu un savulaik aktīvi jaucies Latvijas iekšējās darīšanās, piedaloties Ždanokas partijas PCTVL Eiropas Parlamenta vēlēšanu kampaņā – kā kandidāts. Drudzainās prokremļiskās aktivitātes ziņā viņu var

salīdzināt ar Somijā mītošo odiozo Johanu Bekmanu.

Kjeza sūrojas, ka Rietumi šo fondu *Russkij mir* ierindojuši kā bīstamu un graužošu līdzās TV, radio un tīmekļa konglomerātam *Russia Today* (RT) un ziņu aģentūrai *Sputnik*. Nu ko, te Rietumu bažas un aizdomīgums ir pilnīgi vietā.

Kjeza mūs lepnī informē, ka fonda *Russkij mir* paspārnē darbojas pāri par 250 "krievu kultūras centru" 73 valstīs. Ja nemaldos, "Maskavas nams" Rīgā ietilpst tai pašā kategorijā. Pretēji Kjezas apgalvojumam, ārvalstu krievu skolās un kursos, ko uztur *Russkij mir*, tiek populārizēti ne tikai Tolstojs, Dostojevskis, Čehovs, bet arī intensīvi iepotēts

priekšstats par mūsdienu Krieviju kā dižvalsti ar unikālu civilizāciju, kas piesātināta ar garīgumu (*duhovnost*) un cieņu pret tradicionālajām vērtībām, īpaši ģimenes aspektā.

Raksta autors atgādina, ka nepieciešams stiprināt krievistību pēcpadomju telpā, un norāda, ka Ukrainā krieviski runājošo īpatsvars ir 29,6%, Baltkrievijā veseli 70%, Kazachstānā 23,7%. Pieminēta arī Igaunija (29,6%).

Džuljeto Kjeza īpaši uzsver, ka 1 155 960 Izraēlas pilsoņu, t.i., 15% no valsts iedzīvotāju kopskaita, "runā krieviski". Viņš liek saprast, ka tas esot potenciāls rezervuārs, kas būtu maksimāli izmantojams.

Te nu pats piesakos pie vārda.

T.s. krievu kultūras centrs Telaviva cenšas darīt visu, lai arī jaunā paaudze cieši turētos pie krievistības. Un gadmijai tuvojoties, simtiem jau Izraēlā dzimuši neseno ebrēju ieceļotāju bērni tiek ielūgti sarīkojumos, lai iegūtu priekšstatu, ka šajā svelmainajā palmu, ciprešu un olīvkoku zemē istu svētlaimi dod tikšanās ar Sala vecīti un Sniegbaltīti.

Tā nu tā indoktrinācija sākas... Tomēr vairums Izraēlas krievvalodīgo nevēlas, lai rusifikācija traucētu viņu ieaugšanu Izraēlas ivrita dzīvē, sadzīvē un kultūrā.

Nē, *Russkij mir* nav nekāds, teiksim "Gētes institūts", kas gan Rīgā, gan Telavivā dara svētīgu darbu kultūras jomā, neiejaucoties šo valstu iekšējā dzīvē.

Russkij mir jums nav nekāds "Gētes institūts"

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS STREIPS

Būdam latvietis, es neizbēgami izprotu jebkuras tautas vēlmi sev nodrošināt pašnoteikšanos un suverēnātāti. Mūsu tauta gandrīz pirms simt gadiem nodrošināja Latvijas valsts neatkarību pēc daudziem gadu desmitiem, kuņu laikā tautieši apzināja savas vajadzības un savu statusu. Pirms apmēram 30 gadiem notika latviešu (un ne tikai) nacionālā Atmoda, kuņas rezultātā sabruka pēdējā pasaules imperija, un mēs savu neatkarību atgūvām no jauna. Kā esmu rakstījis citreiz, nu jau pirms laba laiciņa pienāca diena, kuņā Latvijas Republika bija neatkarīga ilgāk nekā pirmajā neatkarības posmā pagājušā gadsimta sākumā. Abos gadījumos tas bija tiesiskuma jautājums, un abos gadījumos nebūt sākumā nebija skaids, ka kaut kas izdosies. Taču izdevās. Divreiz izdevās, un lai Dievs dod, ka nebūs nepieciešamības tā kaut ko darīt trešo reizi. Saules mūžu neatkarīgai Latvijai!

Par to šonedēļ rakstu tāpēc, ka pagājušajā sestdienā man bija iespēja piedalīties paneļa diskusijā par citu tautu, kuņa patlaban pieprasa savas tiesības veidot neatkarīgu un suverēnu valsti. Runa ir par **kataloņiem**, kuři patlaban dzīvo Spānijas ietvaros. Saruna notika festivālā *Lampa Cēsis*, kur šogad bija vairāk nekā 200 dažādu diskusiju, priekšnesumu un sarīkojumu. Te blakus piezīme. Mani uz Cēsīm aizveda jau piektdienas vakarā, un nakti pavadīju Kārļamuižas viesnīcā, kas atrodas Kārļos, turklāt numurs, kuņā pavadīju nakti, bija ar nosaukumu "Karļ". Kārlis Kārļa numuriņā Kārļamuižas viesnīcā un Kārļos! Tas bija tāds mazs uzmundrinājums man un manam vārdam.

Taču ne par to šis stāsts. Kataloņijas intereses festivālā pārstāvēja kataloņu "diplomāts" Jordi Arufats Argamunds, kuņš sarīko-

jumā teica īsu ievada uzrunu. Vārdu "diplomāts" lieku pēdējās tāpēc, ka vismaz pagaidām Kataloņija nav ista valsts, tā ir teritorija plašākā valstī, lai arī ar visai ievērojamu autonomijas pakāpi. Kataloņijai ir savs prezidents, savs parlaments, sava no spāņu valodas visai atšķirīga valoda, savs karogs, sava policija, sava himna. Vārdu sakot, būtībā gandrīz vai visa neatkarības atribūtika, izņemot neatkarību kā tādu. Autonomija Kataloņijai bijusi jau kopš pagājušā gadsimta 70. gadu beigām, kad Spānijas valdība pieņēma likumu, kuņā Kataloņija, Basku zemes un Galīcija tika atzītas kā "nacionālītātes" ar visu no tā izrietošo. Laika gaitā Spānijas Konstitucionālā tiesa ir noraidījusi atsevišķus autonomijas elementus, turklāt citās Spānijas teritorijās bijusi rūksana par to, ka kataloņiem šāda autonomija pienākas, bet citiem ne – kāpēc gan tā?

Taču kataloņi, cik var spriest, jautājumā par iespējamu neatkarību ir tikuši tālāk nekā pārējie. Vispār šogad bija paredzēts referendums par neatkarību, taču minētā tiesa tam pateica nē, tas būtu valsts suverēnātātes un neaizskaramības pārkāpums. J. Arufats Argamunds sarīkojumā teica – nav nekādu garantiju, ka referendumā gadījumā vairākums Kataloņijas iedzīvotāju atbalstītu neatkarību. Galu galā savulaik skoti balsoja pret atdalīšanos no Lielbritānijas, kvebekieši – no Kanas. Taču tas neesot godīgi, kataloņiešiem šādu iespēju liegt pavisam.

Spānijas valdības attieksme pret kataloņiešu centieniem laika gaitā bijusi dažāda. Diktatora Franko laikā kataloņu valoda bija pilnībā aizliegta, cilvēki tika konkrēti sodīti par tās lietošanu. Tas daudz neatšķiras no rusifikācijas procesa mūsu valstī visā gaŗajā

Padomju okupācijas laikā. Gluži sodīts par latviešu valodas lietošanu, cik man zināms, neviens netika, taču krievu valoda pietiekami smagi tika uzspiesta visās dzīves jomās pēc kārtas. Pirmajā gadā, kad dzīvoju Latvijā, man atkārtoti nācās krievu valodā pateikt vārdus "piedodiet, esmu latvietis no Amerikas, krievu valodu neprotu", un vienā gadījumā es tāpēc tiku izsēdināts no taksometra uz tilta, jo cilvēks vienkārši nevarēja iedomāties kādu, kas prot latviešu, bet neprot krievu valodu.

Arī tagad Spānijas valdība uz kataloņu prasībām skatās ar visai skābu aci. Jau minēju Konstitucionālās tiesas spriedumu, taču arī valdība kā tāda nav gatava riskēt ar visai plašas teritorijas zaudēšanu. Kataloņija teritorijas ziņā ir sestā lielākā Spānijas province, taču iedzīvotāju skaita ziņā tā ir otrā vietā aiz Andalūzijas. Tur dzīvo 7,4 miljoni iedzīvotāju, lielākā pilsēta Kataloņijā ir skaistā Barselona ar ievērojamu ostu. Madrides acīs tā tomēr ir un paliek Spānijas sastāvdaļa.

Minētās teritorijas un iedzīvotāju skaita ziņā no Kataloņijas noteikti sanāktu "ista" valsts. Taču ir pāris iemeslu, kāpēc doma par teritorijas neatkarību tomēr ir diskutabla, ja arī ne noraidāma kā tāda.

Pirmkārt, laikā kopš Otrā pasaules kara Eiropā robežas ir mainījušās tikai divreiz, vienreiz vardarbīgi (bijušās Dienvidslāvijas sabrukums astoņās dažādās valstīs) un vienreiz miermīlīgi (bijušās Čehoslovākijas tā dēvētā "samta šķiršanās" Čehijā un Slovākijā). Robežu neaizskaramība, par spīti šiem diviem gadījumiem, tomēr ir visai svēts princips.

Otrkārt, kataloņiem būtu jāsaprot, ka izstāšanās gadījumā no Spānijas viņi arī izstātos no Eiropas Savienības, NATO un ci-

tām starptautiskām organizācijām. Abos gadījumos iestāšanās process būtu jāsāk no jauna, un ES gadījumā lēmums par Kataloņijas uzņemšanu būtu jāapstiprina visām pārējām dalībvalstīm pēc kārtas, tajā skaitā droši vien tādām, kuņām minētā robežu grozīšana varētu likties visai bīstama. Par to pēc brīža, bet NATO gadījumā Kataloņijai ir policija, bet bruņoto spēku kā tādu nav vispār. Ko tādai iesākt pasaules varenākajā militārajā aliansē? Jā, NATO ir arī Luksemburga, kuņai savas armijas vispār nav, taču tā ir maziņa valstiņa, Kataloņija tomēr ir krietni apjomīgāka. Vienādi vai otrādi, neatkarības gadījumā būtu vismaz daži, ja ne krietni daudzi gadi, kuņu laikā Kataloņija ir ārpus Eiropas Savienības un tās koptirgus, kā arī no NATO kopējās aizsardzības sistēmas. No tā, protams, neizriet, ka valsts momentā sabruktu, bet nopietns tas jautājums ir vienalga. Patlaban Eiropa risina šķiršanos ar Lielbritāniju, un tas ir tāds klupšus, krišus process, jo savienības dibinātājiem nekad

mūžā neienāca prātā doma, ka kāds no klubiņa kādreiz gribēs izstāties. Tā ir izstāšanās no organizācijas. Izstāšanās no esošas dalībvalsts – tas būtu kaut kas pavisam jauns.

Un attiecībā uz nervozumu par lēmuma ietekmi citur. Mūsposē pasaulē ir divas tautas, kuņām ir pretenzijas uz neatkarību un suverēnātāti, bet abos gadījumos nav teritorijas, kuņu tās varētu uzskatīt par savu valsti. Vieni ir jau minēti **baski**, kuri dzīvo ne tikai Spānijā, bet arī Francijā. Otri ir **kurdi**, kuři apdzīvo vairākas valstis Tuvajos Austrumos. Kataloņijas izstāšanās no Spānijas varētu būt grūdiens abu tautu gadījumā, kā arī, ja kas, attiecībā uz tiem pašiem skotiem un ziemeļiem, kuři lielākoties pret savu gribu tiek izvesti no Eiropas Savienības.

Kataloņiem vēl visu to labāko. Kā jau minēju, kā latvietis es nevaru pretoties citas tautas vēlmei – dzīvot savā valstī ar visu no tā izrietošo. Taču minēto iemeslu dēļ te tomēr būs tas gadījums, kad septiņreiz mērīt, pirms griezt.

Par pašnoteikšanos

ZIŅAS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

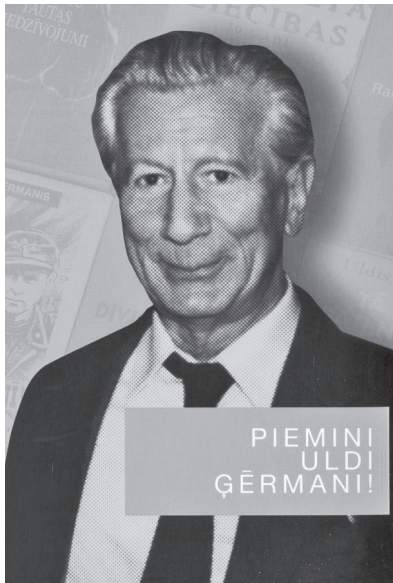
LETA
 nacionālā informācijas aģentūra

Savdabīga trimdas daļa

Piemini Uldi Ģērmani! Ulža Ģērmaņa 100. dzimšanas dienas piemiņas rakstu krājums, redaktori Agris Auce un Jānis Amols, izdevējs "Fraternitas Livonica" Filistru biedrība, Rīgā 2017. g., 160 lpp.

EDUARDS SILKALNS

Tik smaidīgu kā uz viņa piemiņai veltītā rakstu krājuma vāka Uldis Ģērmani (1915 – 1997) dzīvē laikam gan izdevās redzēt reti. Biju stipri attāls Ģērmaņa paziņa, vairāk viņu pazīnu no rakstiem, tomēr reizes trīs četras iznāca tikties arī dzīvē. Allaž Ģērmaņa iegareno seju redzēju nopietnu, it kā pārdomu pilnu, bet viegli bija atskārst, ka aiz šīs ārējās nopietnības slēpjas iekšējs smaids, smīns vai pat smiekls. Ģērmanis sabiedrībā bija nepārspējams ik situācijai atbilstīgu teicienu citētājs, jociņu izstāstītājs, un ir taču ļābi zināms, ka tādās reizēs efekts ir lielāks, ja stāstītāja sejas vaibsti palika kā sastinguši.

Kad pirmoreiz tikāmies Stokholmā pag. gs. 60. gados, sapazīstoties konstatējām, ka esam amatbrāļi, skolotāji: Ģērmanis mācīja vēsturi zviedru Solnas ģimnazijā, bet es, tobrīd angļu valodu Minsteres Latviešu ģimnazijā. Tūdaļ no Ģērmaņa mutes bez vaibstu palīdzības atskānēja pirmā asprātība: skološana jau citādi būtu laba lieta, tikai tā

traucējot darbam. Šī traucēšana darbam tagad, daudzus gadus vēlāk, uzaust atmiņā, lasot rakstu krājumā Ģērmaņa meitas Gunas Frostas atmiņās teikto: "Kaut tēvs labprāt strādāja par skolotāju, viņš tik drīz, cik vien valsts likums atļāva, aizgāja pensijā, lai pilnībā varētu nodoties savam galvenajam uzdevumam un vēlmei – rakstīt, skaidrot un cīnīties par latviešu lietām". (28. lpp.) Patīk iztēloties, ar kādu sfinksai līdzīgi nekustīgu seju, bet ar kādu zobgaliģu dvēseli Ģērmanis, okupācijas gados Rīgā ciemodamies, sevi ar turienes amatpersonām būs iepazīstinājis kā "biedrs Ģērmanis no Stokholmas". Reizē skumji un priecīgi būtu paklausīties droši vien neeksistējošus skaņu ierakstus no Ģērmaņa tikšanās reizēm ar čekistiem no Latvijas viņa Stokholmas dzīvoklī. Cilvēkus, ar kuŗiem viņam idejiski nebija pa ceļam, Ģērmanis kā rakstos, tā arī runā prata "iznest cauri" visai smalki.

Rakstu krājuma dzenulis un pirmavots ir sakarā ar Ģērmaņa 100. dzimšanas dienu aizpērn 3. oktobrī Rīgā rīkotā piemiņas konference. Tās izkārtotāji bija Latvijas Kaŗa mūzejs un studentu korporācija *Fraternitas Livonica* Filistru biedrība. Krājuma kodolu veido šajā konferencē teikti referāti, kaut uzņemti nav visi. Ir arī daži raksti, kas kā referāti konferencē nav tikuši sniegti. Viens tāds ir plašākais raksts, kas Ģērmaņa personībā un darbā ieskatās visdziļāk: tas ir krājuma redaktora *mag. hist.* Jāņa Amola raksts "Ulža Ģērmaņa garaspēka straumes un avoti" (77. – 115.) Tas ir īsti akadēmiskā garā veidots, ar daudzām vērem nodrošināts apcerējums, kas noteikti izrādīsies izpelnījies atsaucis, ja vien kāds pētījums par Ģērmani

parādīsies nākotnē. Pāris piebildes tieši šim rakstam.

Amols par Ģērmani raksta: "Ģērmanim bija sveša primitīva nacionālā aprobežotība... Viņš cienīja arī Latvijas krievus un nenoniecīnāja viņu kultūru, prata krievu valodu." (85.) Varu sniegt šim uzskatam šķietami pretēju liecību. Kad pag. gs. 70. gados Minsteres Latviešu ģimnazijā vecāko klašu audzēkņiem ik gadu rīkojām pa politiskam semināram, kuŗā referātu reiz sniegt bija uzaicināts arī Uldis Ģērmanis, viņš, laikam jau jūtu uzplūdu brīdī, starp citu teica: "Krievs neko nevar, neko nemāk, viņš neprot sev pat dibenu noslaucīt." Neņemot apgalvot, ka Amols izrakstījis aplam: var jau būt, ka nupat atstāstītais krāšņais teiciens bija neparasts, Ģērmanim netipisks izņēmums. Jāņem arī vērā, ka tagad ir citi laiki, kad politiskorekti ir diferencēt starp padomju varu un "vienkāršo krievu cilvēku". 70. gados trimda tik pedantiski vienu no otra neatšķīra: krievs bija un palika okupants, tāpēc savu tautu un savu izcelsmes zemi mīlošam trimdiniekam bija nacionāls pienākums par krievu domāt tikai visu sliktu. Varbūt Amola nosauktā Latvijas krievu cienišana attiecināma tieši uz Ģērmaņa mūža nogali, uz 1997. gadu, nevis uz 70. gadiem? No konteksta grūti spriest.

Dažam lasītājam varētu likties savādi, ka divas prāvas sadaļas savā rakstā ("Ulža Ģērmaņa attiecības ar Dievu" un "Uldis Ģērmanis par grēku piedošanu", 89. – 96.) Jānis Amols atvēlējis jautājumu skaidrošanai, vai Uldis Ģērmanis ticējis Dievam un vai viņš uzskatāms par kristietu. Tomēr tā nu reiz ir, ka ticība vai neticība izsaka kaut ko pavisam būtisku par cilvēka personību.

Izriet, ka Ģērmanis bija agnostiskis, kam ticības dzīve bijusi stipri perifēriāla: viņš gan laulāties baznīcā un arī izvadīts mūžībā no baznīcas latviešu luterāņu mācītāja vadībā. Savos rakstos Ģērmanis reizēm ietvēris pa citātam no Bībeles, īpaši Vecās Derības. Vairākkārt piesaukts Ģērmaņa izvēlētais Svēto Rakstu pants: „Esi uzticīgs līdz nāvei, tad es tev došu to dzīvības kroni.” Šaubos tomēr, vai tas dod pamatu pierakstīt Ģērmanim reliģiozītāti. Pirmkārt, kāpēc citātam bija jāizvēlas senlaicīgs tulkojums ar vācisko artikulu un ģermānismu – "to kroni"? Vai ne tādēļ, lai arī pašai reliģijai liktu izskatīties mazliet archaiskai? Otrkārt, rodas jautājums, kas tad tas bija, kam Ģērmanis ar Bībeles vārdiem lika palikt uzticīgam līdz nāvei: Dievs vai tēvija? Jānis Amols beigās sveras uz otra varianta pusi: "Varbūt, ka ticība Dievam Tēvam Ulža dvēselē bija īpašā veidā sasaistīta ar ticību Mātei Latvijai – Mūžīgajai Latvijai? Uldis Ģērmanis ticēja Latvijai, un šī ticība bija pilnīgi nešaubīga." (93.) Kā kuriozs jāatzīmē vēl, ka vienīgajā zināmajā reizē, kad U. Ģērmanis skaitīja tēvreizi (viņš saka – pātarus), viņš to briesmu brīdī 1945. gadā darījis latīņu valodā, pat nebūdam katolis. Vai patīcami?

Uldis Ģērmanis bija savdabīga trimdas personība. Tie, kas saglabāja savu latvietību un nepazuda pa vieglo asimilācijas taku, mēdza būt vai nu karsti nacionālisti, kas vēlējās totāli norobežoties no jebkādam darišanām ar okupācijas varu (tādi kā dzejnieks Andrejs Eglītis turpat Zviedrijā, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā ilggadējais valdes priekšsēdis Tālvāldis Kronbergs, komponists Longins Ap-

kalns Vācijā udc.), vai arī cilvēki ar vairāk pragmatisku ievirzi, kam pareizās nacionālās stājas ieturēšanas vietā svarīgāka šķita saikņu uzturēšana un atjaunošana ar Latvijā palikušajiem radīem un pastaigāšanās, cik jau nu drikstēja, pa savām tagad jau aizaugušajām sendienu takām.

Ģērmanis ļābi neieklāvās ne vienā, ne otrā no šiem grupējumiem. Kultūrsakaru attīstības pirmajā gadu desmitā, no apmēram 1959. līdz 1968. gadam, pati trimdas sabiedrība ļāga nezināja, ko iesākt ar šo divdabi, kas sevi prezentēja gan kā vēsturnieks, gan arī – ar segvārdu – Ulafs Jāņsons – kā satīrisks sociokritiķis. Viņš taču tikās savā dzīvoklī Solnā ar latviešu tautības darbiniekiem no PSRS vēstniecības Stokholmā, cienāja viņus ar ķiploku šņabi... Tematam par Ģērmaņa sakariem ar padomju funkcionāriem pieskārusies, bet nav to izskatījusi, kā saka "izsmēloši" Dr. *philol.* Eva Eglāja Kristone (71. – 75.) Līdz, kamēr gadu gaitā trimdas latviešu sabiedrība un tie Latvijas latvieši, kuŗu uzdevums bija nodarīt trimdai pāri, Uldis Ģērmani labāk iepazīna, nevieni nevarēja būt droši, vai apstrīdētais ir "mūsējais" vai "viņējo".

Rakstu krājumā vēl nepieminētie autori ir Dr. *theol.* Guntis Kalme, Jānis un Didzis Liepiņi, Franks Gordons, Pēteris Alberts, Lilita Zaļkalne, Dr. Agris Auce, Gunta Jaunmuktāne, Ieva Lešinska un Atis Lejiņš. Grāmatā lasāmi arī 2015. gada Ģērmaņa piemiņas konferencei piesūtītie 12. Saeimas priekšsēdes Ināras Mūrnieces un kultūras ministres Daces Melbārdes apsveikumi. 16 lappusēs uz krīta papīra grāmatā iestarpināts prāvs krāsu un dažu melnbaltu fotoattēlu klāsts.

GUNDEGA SAULĪTE

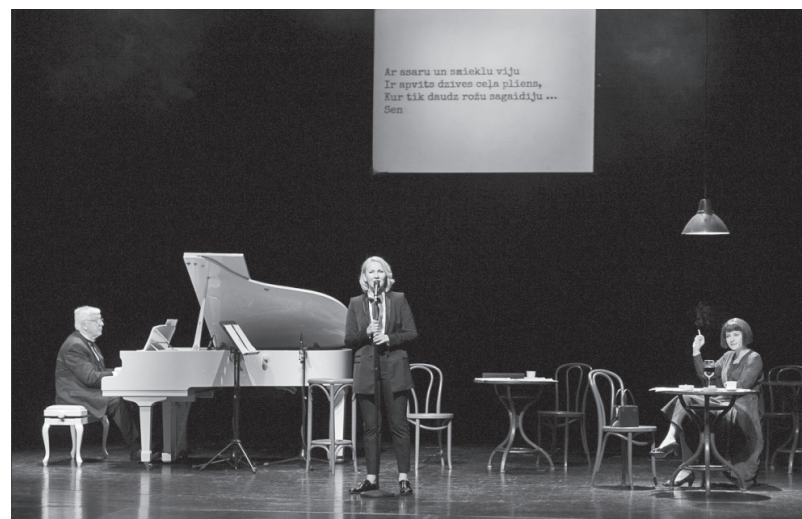
Latviešu dzejnieces Austras Skujiņas īsais traģiskais mūžs (1909 – 1932) un spilgtais dzejas mantojums jau vairāku paaudžu gaŗumā piedzīvo neredzētu popularitāti. Jaunas meitenes lirisks un pat drāmatiskie pārdzīvojumi pilsētas vidē, sapņi par mīlestību, rindas par izmisumu un vientulību arvien lasītājos uzjundījušas dzīvu līdzjūtību un neatkārtājama mirklīga skaistuma apjaušmu. Ik pa brīdīm mūsu aktrises iedzīvina A. Skujiņas dzejas programmas, bet kopš pagājušā gadsimta astoņdesmitajiem gadiem populāras ir Raimonda Paula dziesmas ar dzejnieces tekstiem.

Tagad tieši ar Raimonda Paula līdzdalību teātra un dzejas vārda cienītājus aizsniedzis jauns piedāvājums – M. Čehova Rīgas krievu drāmas teātri kopš maija pēdējām dienām pilnas zāles pulcē izrādē "Meitene kafējnicā", kas

pieteikta kā "Raimonda Paula mūzikālās fantāzijas ar Austras Skujiņas dzeju".

Ir ļoti daudz iemeslu apmeklēt šo izrādi. Vispirms, protams, tā ir iestudējuma nevainojamā mākslinieciskā kvalitāte, kas vienā daļā izveidoto izrādi ļauj uztvert kā vienotu stāstu par jaunu, neparasti talantīgu un impulsīvu būtni. Meitene, kas uz skatuves kāpj tieši no skatītāju zāles, trausla un jūtīga aktrises Janas Herbstas atveidā, starp dziesmām no atsevišķām piezīmju lapiņām mums pauz Austras atziņas un pārdomas, kas izteiktas vēstulēs un dienasgrāmatās. Glāze vīna pie papīriem apkrautā kafējnicas galdiņa, cigarešu dūmu mākonis un bezgalīgas ilgas... Taču galvenais šīs "runājošās būtnes" uzdevums ir vest klausītājus no dziesmas uz dziesmu. Lakoniski iekārtotā skatuvē (scenogrāfs A. Freibergs) pie baltām klavie-

Austras Skujiņas jaunā dzīve

Skats no izrādes "Meitene kafējnicā". Pie klavierēm Raimonds Pauls, centrā Veronika Plotņikova, sēž Jana Herbstas

rēm pats Maestro, kuŗam pieder gan pati iestudējuma ideja, gan visu piecpadsmit dziesmu autorība.

Dziesmas dzied aktrise Veronika Plotņikova, skatuves tēlā atgādinot eleganti ieturētu kabārē

dziedātāju, vokālajā priekšnesumā viņa ir lieliska un daudzveidīga, ne mirkli nezaudējot vieglas smeldzes iekrāsotu zemtekstu.

Pirmo reizi Austras Skujiņas dzeja mūzikā skan krievu valo-

dā. Par to jāpateicas Olgas Pētersones labskanīgajiem atdzejojumiem. Nav šaubu, ka šādā veidā dzejnieces cienītāju loks tiek paplašināts. Tomēr taisnības labad jāpiebilst – Krievu drāmas teātri arvien, arī visjaunākajos laikos, skatītāju zālē liela daļa ir tieši latviešu publikas, kam valodas prasme neliedz baudīt izrādes māksliniecisko vērtību. Bet šoreiz, kad izrādā "Meitene kafējnicā", ko prasmīgi un šķietami nepretenciozi režisējis populārais aktieris Jakovs Rafalsons, abu valodu skatītājus "apvieno" balts ekrāns, uz kuŗa neredzama roka ar rakstāmmašīnas burtiem "drukā" dziedātās dziesmas teksta oriģinālo latvisko variantu.

Tā pusotra stunda, ko pavadām kafējnicā tik izcilā kompānijā, tiešām uzbuŗ priekšstatu par Austras Skujiņas dzejas dzīves jaunu posmu – skanīgu, melo-disku un emocijām piepildītu.

LIGITA KOVTUNA

Un atkal – "Eslingena"

Pirms diviem gadiem Vācijas latviešu, precīzāk – jaunās diasporas tautiešu – galvās dzima gluži neiedomājama ideja – sarīkot svētkus, atceroties Eslingenas Dziesmu svētku 70. gadadienu, turklāt tieši Eslingenā pašā. Šo tautiešu vidū gadījies būt arī Laurai Putānei, "spridzeklim", kam nekas neliekas neiespējams un kuŗas charizma spēj pievilkt domubiedrus. Atzīmēšu, ka Laura arī ieguva šā gada Ziedoņa balvu, ko Latvijas fonds "Viegli", sijājot caur smalku sietu, piešķir cilvēkiem, kas devuši nozīmīgu ieguldījumu latviskuma glabāšanā un celšanā. Vācijas latviešu kultūras biedrība "Saime", kas pulcējusi tādu pašus "dullos", sarosījās, uzrunāja režisoru Jāni Mūrnieku, vokālo pedagoģi Ilzi Atardo un choreografi Lienu Stepenu, sāka pulcēt aktieŗu ansambli, lai iestudētu zināmo Alberta Legzdiņa, Lolitas Ritmanes un Andŗa Ritmaņa dziesmuspēli "Eslingena", kas pirmizrādi piedzīvoja latviešu Dziesmu svētkos Toronto 2004. gadā, bet pirms 12 gadiem triumfēja pārpildītajās zālēs Rīgā, Nacionālajā teātrī. Piekrišanu iestudējumam jau bija devuši mūzikla autori.

Vēl vairāk – uz šo notikumu no visas sirds vēlējās ierasties leģendārais Čikāgas Pieciŗu Alberts Legzdiņš. Liktenis lēma citādi... Eslingenas svētkos bija ieradusies mīla un gaidītā vieŗņa, latvieŗu slavenība Amerikā, komponiste Lolita Ritmane, kuŗa, kā citkārt patiesi izcili cilvēki, ikreiz uzsvēra Alberta lomu "Eslingenas" idejas tapšanā. Par cilvēku runā viņa darbi, tā tas tieŗam ir, un Lolitas mūzika dziesmuspēles rakstā ir augstākās raudzes vērtība. Jo īpaŗi patikami, ka šā mūzikālā materiāla iedzīvināšanai uz skatuves atrastas lieliskas, profesionālas vokālistes – Sabīne Soida Ilzes Kramēnas lomā un Ilona Popova Lailas Ozolas lomā. Sabīne mīt Dānijā, Kopenhāgenā, un vada latvieŗu kori *In Corde Meo*, Ilona mīt Ķelnē, un arī viņas profesija ir mūziķe. Mūsu lasītāji, kas skatījuŗi "Eslingenas" izrādes Toronto un Rīgā, atminēties "galveno pāri", Andreju un Ilzi vecumdienās, teicējus, ko atveidoja mūsu trimdas teātra profesionāļi Brigita un Laimonis Siliņi no Sanfrancisko. Ar prieku varu apgalvot – Vācijas Inta un Pēteris Vīganti arī bija "desmitniekā" – abi vizuāli pievilcīgi, savās lomās iejutuŗies ar izpratni un sirdi, svarīgos tēlus "iznesa" godam. Arī komiskais un mīlais Augŗpēdu pāris bija "augstumos"; šai izrādē to kolorīti atveidoja Inese un Āris Aveni, Freiburgas "Bērzaines" saimnieki. Te vietā pastāstīt, ka Āris ir slavenā latvieŗu filmaktieŗa Harija Avena dēls, no tēva mantojies stalto augumu, aktieriskās dotības un labu dikciju, savukārt Inese ir no tām dāmām, ko mēdz saukt par "dzīves aktrisēm" – ar "krampī", izmaņu un dzirkstoŗu humoru. Abi to visu lika lietā izrādē.

Īstenībā ikviens no aktieŗiem ir ar savu "rozīnīti", azarts, piedzīvojums un – galvenais – izpratne par darāmo, vēstāmo, spēlējāmo katru no viņiem ļauj izcelt un raksturot. Bet aktieŗu

Uz skatuves kuplais mūzikla "Eslingena" tēlotāju ansamblis // Foto: Nils Ebdens

Spīlētās un koŗas bārdāmas // Foto: Nils Ebdens

Pēc izrādes beigām cildinājums mūzikas autorei Lolitai Ritmanei // Foto: Nils Ebdens

Izrādes "Eslingena" panākumus kaldināja vairāku paaudŗu aktieŗu kopdarbs // Foto: Nils Ebdens

ir 60... Kā neizcelsi atraktīvos spekulantus Miku (Eduards Grietiņŗ) un Fredi (Linards Kalniņŗ), komiski "pareizo" Apses kundzi (Indra Jēkabsonē), *Lido* meitenes ar krāŗņo Lolu (Laima Spanheimere) priekŗŗgalā. Laura Putāne pārtapusi palaidnīgā deŗotājā, arī Liene Poriete, kuŗa uz ņiem svētkiem Eslingenas pilsētas mūzejā iekārtojusi neticami bagātu

un iespaidīgu izstādi. Karīna Cīglere, Lauras vietniece un "labā roka", kopā ar Daci Skudru pārtapuŗas krievu komisāŗē, līdz ar viņām – *Corrado Cescon* no ņveices (izpilda krievu komisāŗa un bārmeŗa lomas), kuŗŗ vaŗsirdīgi atzīstas: "*Turning Latvian, I think I'm turning Latvian, I really think so...*" Tā notiek! Latvieŗi laikam patiesi ir tik interesanti ļaudis,

ka gribas viņiem piepulcēties.

Patiesums, izpratne, dziesmuspēles ņanra izjūta, nepiespiŗtība, mūzikas un choreografijas profesionālā pienesuma prasmīga izmantoŗana – tas ir ņis izrādes panākumu pamatā. Aktieŗu ansamblis mēģinājumos pulcējies vien četras reizes, dalībnieki – no septiņām (!) valŗtīm. Ir jābūŗ ļoti lielai paŗaizliedzībai, degsmei,

jā, arī patriotismam, lai mestos ņajā piedzīvojumā – iestudēt un nospēlēt izrādi ar tik dziļām un sazarotām saknēm. Un ja ir, tad izdodas – kā ņi mūzikla "Eslingena" izrāde.

Un vēl – izrādes māksliniecisķo limeni katrā ziņā paaugŗstināja daŗādu paaudŗu piedalīŗšanās: ja skolasbērni, tad skolasbērni, latvieŗu atvases no vismaz trim valŗtīm; ja iesvētāmie, tad attiecīgā vecumā, jauni un skaisti. Ja "kaucmindietes", tad pilnasinīgas un pārliecinoŗas.

Bet pāri visam – ārpus Latvijas Eiropā mītoŗie tautieŗi ir sapratuŗi un gluŗi reāli dara to, ko pirms 70 gadiem "mazajā Latvijā" Eslingenā iesāķa mūsu *dīpīŗi* – sargā un kopj latvieŗu kultūru, latvisķumu. Raitis Grigalis, galvenās, Andreja Bērzīņa lomas atveidotājs, Bāzeles (ņveice) Jaunās operas diriŗģents par savu moto izvirzījis: "Nesapņo savu dzīvi – dzīvo savu sapni", un tā var pateikt tikai cilvēks, kuŗŗ zina, ko dara. Zina, ka pavisam konkrēti ir jāŗēŗas maŗinā, lai mērotu tālu ceļu uz turieni, kur tobrīd tiekas latvieŗi kādai kopīgai lietai. Un jādara labākais, ko proti un vari.

"Eslingenas" izrāde patieŗam bija svētku panākums un kulminācija. Ļoti gribētos to redzēt vēlreiz...

LĀSMA GAITNIECE

Skaņākalna klints Salacas upes kreisajā krastā nepilnus piecus kilometrus aiz Mazsalacas. Nokļūstot pie tās, pēkšņi parādījās saules stari, kaut gan diena bija lietaina // Foto: Lāsma Gaitniece

Pagājušā gada tūrisma sezona šo rindu autorei atmiņā paliks kā Vidzemes – galvenokārt tās ziemeļdaļas un dienviddaļas – iepazīšana. Par vairākiem no šiem braucieniem esmu vēstījusi saviem lasītājiem, cenšoties iedvesmot īsākai vai garākai ekskursijai ar mērķi iepazīt kādu no šīm vietām.

Iekams šī gada tūrisma sezona vēl īsti nav sākusies, vēlējos lasītājiem pastāstīt par kādu pavisam īpašu vietu Latvijā, ko pati pirmoreiz apmeklēju vien 2016. gada vasaras nogalē. Salacas upes ielejā pie Ziemeļvidzemes pilsētas Mazsalacas atrodas Skaņākalna dabas parks ar slaveno Skaņākalna klinti, kas slejas 20 metru augstumā. Šī vieta ir slavena ar to, ka klints dod spēcīgāko atbalsi Latvijā, ja nostājas noteiktā vietā Salacas labajā krastā tai iepretī. Tad var skaļā balsī uzdot jautājumu: "Ādam, kas ir tava sieva?" un saņemt skaidru atbildi. Uzreiz gan jāpiemin, ka

bez iecienītās Skaņākalna klints dabas parkā ir arī daudz citu pavisam neparastu objektu, ko noteikti vērts apskatīt.

Braucienam uz Mazsalacas novadu, precīzāk, tā lepnumu – Skaņokalni, gatavojamies ilgāk un nopietnāk nekā parasti. Iemesls bija prozaisks: lai tiktu uz Mazsalacu no Staiceles puses, jāreķinās ar sliktas kvalitātes grants ceļu, ko pavasaros un rudenos izbraukt varētu būt nedaudz problemātiski. Šī iemesla dēļ labāk turp doties sausā laikā – tad būs tikai putekļi, bet galā nokļūsi, nesalaužot spēkratu.

Uz Mazsalacu devāmies no Salacgrīvas puses caur Rozēniem un Staiceli. Tā kā bija dienasvidus, mulsināja, ka braucot neredzējām tikpat kā neviena cilvēka. Rozēnos skatam pavērs dramatisks aina – ceļmalā pie vietējā veikala sasēdusi veči, kas no divlitru plastmasas pudelēm sūca alu un par kaut ko

tērgāja. Ceļš tukšs, ganību pļavas arī. Diemžēl arī lielākā daļa māju, ko garāmbraucot vērojām pa mašīnas logu, bija pa pusei sabrukkušas, varbūt pat huligānu izdemolētas. Dzīvošanai tādas noteikti vairs neder.

Iebraucot Staicelē, bija vēl nepatīkamāk, jo arī šai vietā nesastapām nevienas dzīvas dvēseles. Ja vēlētos pajautāt ceļu, tas nebūtu iespējams, jo nebija jau, kam jautāt. Tas kontrastēja ar šīs vietas saskatīto, piemēram, ziedošu puķu dobēm un labi koptām namu fasādēm Staiceles centrā.

Mazsalacā iebraucām tieši pusdienlaikā. Mūsu vienīgā interese bija apmeklēt Skaņokalni – vienu no visplašāk zināmajiem Latvijas ģeoloģiskajiem veidojumiem. Tā ir stāva klints siena Salacas upes kreisajā krastā nepilnus piecus kilometrus aiz Mazsalacas.

Tā kā nezinājām ceļu, bija jāuzmeklē Mazsalacas tūrisma infor-

Skaņākalna *lietus blūzs*

UZZIŅAI

Skaņākalna klints ir viens no Latvijā populārākajiem ģeoloģiskajiem veidojumiem. Visgludākā lielā klints mūsu valstī; aptuveni 12 metru augsta, 90 metru plata. Kopējais kraujas augstums ir 19 metru.

Skaņākalna gludā un nedaudz ieliektā virsma nodrošina unikālu akustisko efektu. Runātāja balss vislabāk atbalsojas nevis pašam runātājam, bet gan klausītājam, kas atrodas dažus desmitus metru attālumā. Skaņas viļņa atstarošanās josla aizņem aptuveni 300 x 80 metru lielu laukumu. Katrā no šīs joslas punktiem skaņa mainās (izteikti interesanti ir deviņi punkti).

Pa ceļam uz Skaņākalna klinti apskatāmi dažādi kokgriezumi. Šajā attēloti četri Latvijas kultūrvēsturiskie novadi // Foto: Lāsma Gaitniece

mācijas centrs, taču tas nezināmu iemeslu dēļ bija slēgts. Turpat, uz ielas, mūs ievēroja pāris vecu kungu. Viens no viņiem apjautājās, vai mēs ko meklējam, un smalki izstāstīja ceļu.

Kad nokļuvām pie Skaņākalna dabas parka ieejas, sāka līt. Uzreiz bija skaidrs, ka lietus tik ātri nepārstās, bet, ja ir mērots tik garš ceļš, būtu muļķīgi griezties atpakaļ, parku un klinti tā arī neapskatot. Ieejas biļešu pārdevēja ieteica parku izbraukt ar mašīnu, piestājot pie svarīgākajiem objektiem, kurū nūdien ir daudz: Bezdelīgu klintis, Vilkaču priede, Velnakmens, Sapņu trepes, Velnala, Skābuma baļļa, Velna kancele, Rūķu taka, Nelķu klintis un visbeidzot arī pats Skaņākalns, kas, ja secīgi izstaigā pārējos objektus, skatam atklājas vien pašā nobeigumā. Kopā ar ieejas biļeti tikām arī pie Skaņākalna parka kartes, kas izrādījās ļoti noderīga.

No parka ieejas līdz klintij gar Salacas krastu ved taka, kur pa ceļam var aplūkot skaistus kokgriezumus, visvairāk no tiem ir dažādas koka putnu skulptūras. Ik pa posmam no takas iespējams novirzīties, lai nokļūtu pašā Salacas krastā un vērotu tās ūdeņu rāmo plūdumu. Sāka līt aizvien stiprāk. Nelabvēlīgie laika apstākļi spēja radīt īpašu noskaņu, it sevišķi upes krastā, kur neskaitāmie lietus pilieni saskārās ar Salacas ūdens virsmu, veidojot tajā mazus

aplīšus, kas pēc sekundes jau izzūd. Par spīti saules trūkumam, upes ūdeņos spoguļojās klintīm apaugušie koki, veidojot skaidru un asu atspulgu. Šī savdabīgā noskaņa neviļus atsauc atmiņā mākslas filmas "Lietus blūzs" sākuma kadrus ar fantastisko Raimonda Paula mūziku.

Braucot uz Skaņākalna klintīm, mans dzīvesbiedrs vairākkārt pieminēja Skābuma baļļu, kas viņam palikusi atmiņā no iepriekšējā brauciena uz Mazsalacu pirms daudziem gadiem. Dabas parkā ir vairākas alas, piemēram, Velnala pat 14 metrus gara. Arī Skābuma baļļa ir ala, kas atrodas Salacas krastā un no kā iztek avotiņš ar stindzinoši aukstu ūdeni. Nav slikti, ja līdzīgs avotiņš ar stindzinoši aukstu ūdeni, kur šo ūdeni ieliet. Iepildot avotiņa ūdeni līdzpaņemtā pudelē, krietni nosaldējam rokas.

Bez Skābuma baļļas vēl atmiņā palikusi Vilkaču priede. Koks kā koks, taču atsegtie sakņu vijumi izdomas bagātos indivīdos radījuši impulsu izdomāt nostāstus par cilvēku pārvēršanos par vilkačiem. Klejojot pa Skaņākalna dabas parku, nelika mieru doma, kāpēc cilvēkiem bijusi tik nabadzīga fantāzija nosaukumu izgudrošanā, ka vārda *velns* vietā neatradās nekas labāks. Par to liecina tādi Skaņākalna parka dabas objekti kā Velnala kancele, Velnala un Velnakmens. Savukārt nosaukums *Nelķu klintis* skan ievērojami labāk.

Kokiem apaugušās klintis atspoguļojas Salacas ūdeņos. Smalkā lietus sijāšana radīja īpašu gaisotni, gandrīz kā mākslas filmā *Lietus blūzs* // Foto: Lāsma Gaitniece

VALDA LIEPIŅA

KATRAM SAVA ESLINGENA

Eslingena. Šī mazā pilsēta Nekāras upes krastā, netālu no lielās Štutgartes, kalnu un lielo *Porsche* un *Mercedes Benz* uzņēmumu ieskauda, iegājusi Latvijas vēsturē. Pasaki latvietim vārdu "Eslingena", un tas iedomājas par "Mazo Latviju". Tāpat kā pieminot Pinebergu, iedomājamies studentu kustību un, pieminot Mērbeku, ar apbrīnu atceramies ceļojošo Mērbekas latviešu teātri. Eslingena ieņem īpašu vietu latviešu bēgļu un *dīpišu* (un viņu pēcteču) kopīgā atmiņā. Pēc Otrā pasaules kara Eslingenas bēgļu nometne bija lielākā latviešu apmešanās vieta, pulcējot nozīmīgu daļu Latvijas inteliģences, tai skaitā teātra darbiniekus, mūziķus, komponistus, māksliniekus un izglītības darbiniekus. Tāpat kā citās bēgļu nometnēs, daudz brīvā laikā tika vēltīts izglītībai un kultūrai – tika dibinātas skolas, kori, deju kolektīvi, teātri, opera, baleta studija un dažādi pulciņi, plauka sabiedriskā, mākslinieciskā un reliģiskā dzīve. No tā tagad palikušas lielākoties atmiņas, un vienīgā istā liecība par dzīves ritumu pirms 70 gadiem bija izstāde Pilsētas muzejā, kur varēja apskatīties vairākus oficiālus dokumentus, kā arī plašu fotografiju klāstu.

Šī mazā viduslaiku pilsētiņa kara laikā bija gandrīz neskarta, un tādēļ to izvēlējās par vienu no bēgļu nometņu vietām. Viena liela atšķirība no citām bēgļu nometnēm bija amerikāņu lēmums bēgļu Eslingenā izvietot vāciešu dzīvokļos. Nežēlīgs lēmums no amerikāņu puses, jo mēs saprotam, cik tas pašiem vāciešiem varēja būt sāpīgs. Kā bijušais archibiskaps Elmārs Ernsts Rozītis mums stāstīja, vācieši no šiem dzīvokļiem tika izlikti, nepalīdzot viņiem sameklēt citu dzīvesvietu. Nežēlīgi. Esot pastāvējis uzskats, ka Vācija bija zaudējusi karu un līdz ar to pašiem vāciešiem par to jāmaksā... Kā zinām, aina nekad nav tik vienkārša... Kā var iedomāties, šāda rīcība izraisīja dusmas vietējos iedzīvotājos un arī dziesmu spēlē "Eslingena", redzam ainu, kur vācieši izsaka savu sašutumu pret iebraucējiem. Rozītis stāstīja, ka zināmas bažas esot bijušas par šā gada Dziesmu svētku saukli "Latvieši nāk!". Laimīgā kārtā pretreakcijas nebija. Tas varētu arī būt sakarā ar to, ka Eslingenas demogrāfija šķiet stipri izmainījusies. Te tagad ir manāms savs aziātu kvartāls, grieķu un itāļu restorāni un ēdnīcas, taču man bija spēcīga sajūta, ka esam Vācijā. Pilsētiņa šķiet diezgan saliedēta.

Nenoliedzīgu gan, ka daudz šajās dienās pilsētā varēja dzirdēt latviešu valodu. Skaisti. Manā viesnīcā apmetās vairāki mana Luksemburgas kori, latvieši no citām valstīm, kā arī Lolita Ritmane.

Gaisotne Eslingenā šajās jūnija dienās man mazliet atgādināja 1979. gada jūniju Gotlandes Dziesmu svētkos. Protams, atšķirību droši vien ir vairāk nekā līdzību, taču tas, ka latvieši no visās pasaules sabraukuši atzīmēt kādu nozīmīgu notikumu savā vēsturē, radīja savdabīgu svētku sajūtu. Un

te tiešām bija sabraukuši no visas pasaules! Lai gan mūs visus vienoja viens kopsaucējs – 70 gadu kopš lielākajiem un plašākajiem Dziesmu svētkiem Vācijas bēgļu nometņu laikā, **katram laikam ir sava Eslingena.**

Mani vecāki bija nometnēs angļu zonā – Lībekā un Icehojā (*Itzehoe*), taču manā atmiņā iespiedušies daudzi stāsti par gadiem nometnēs. Tādēļ man nebija divas reizes jādomā par to, vai braukšu uz šiem Dziesmu svētkiem Eslingenā. Svētku laikā satiku Aiju Grosu no Melburnas. Viņa bija atbraukusi ar savu dēlu Arni un ģimeni, lai trīs paaudzēs varētu kopīgi pārstaigāt takas, pa kuŗām viņa skraidījusi, būdama meitene. Negaidot satiku draudzeni no Latvijas – viņai rokā bija Eslingenas dziesmu krājums, ko viņa aicināja parakstīt. Izrādījās, ka viņas vectēvs bijis Eslingenas nometnē. Atklāšanas dievkalpojumā man blakus sēdēja latviešu režisors Jānis Streičs – viņa tēvs bija leģionārs, kuŗš nonāca Eslingenā. Vācijas draugs no "mičotāju laikiem", izrādās, dzimis Eslingenā. Mana koriņa līdzgaitniece, arī alts, dziļi pārdzīvoja šīs dienas, jo viņas vectēvs bijis nometnē Augsburgā. Dziesmu spēles izrādē negaidīti satiku Melburnas Brigitu Muški – mēs jau trešo reizi kopā skatījāmies "Eslingenu". Viņai noteikti arī bija pilgtas atmiņas par dzīvi Vācijas bēgļu nometnēs. Satiku citus Eiropas latviešus, ko ik pa laikam satieku, kuŗus pirmo reizi iepazinu pirms gadiem četrdesmit. Londonas koris, kuŗš, dziedot Alberta Jēruma komponēto "Ej, saulīte, drīz pie Dieva", pieminēja Eiropas Dziesmu svētku iedvesmotāju. Stokholmas koris – vecākais trimdas koris, kuŗš kopā dzied jau kopš 1944. gada. Jaunā diaspora, kas tagad viegli iekļaujas ārpus Latvijas Dziesmu svētku tradīcijā un, protams, kori un diriģenti no Latvijas. Katram bija un paliks **sava Eslingena.**

Eslingenā bija sabraukuši septiņi simti dalībnieku no 13 valstīm, kas pēc atklāšanas dievkalpojuma devās svētku gājienā no Dienvidu baznīcas līdz tirgus laukumam. Mēs bijām no Vācijas, Beļģijas, Dānijas, Anglijas, Somijas, Francijas, Īrijas, Itālijas, Latvijas, Luksemburgas, Norvēģijas, Zviedrijas un Šveices! Svētki sākās piektdien, 16. jūnijā, ar atklāšanas dievkalpojumu Dienvidu baznīcā. Kā stāstīja Rozītis vēlākajā ekskursijā, eslingenieši šo krastu saukuši par Pārdaugavu. Dienvidu baznīca ir kalnā, un tepat lejā bija iepriekšminētās mājas, kuŗās mītinājās latvieši. Svētdienas ritos zvans esot sācis zvānīt 20 minūtes pirms dievkalpojuma, lai visi varētu paspēt kalnā uzkāpt un apmeklēt dievkalpojumu.

Atklāšanas dievkalpojums manā atmiņā laikam paliks kā spilgtākais šo dziesmu svētku brīdis. Baznīca pati ir neparasta, maza un mīlīga. Ievadā dzirdējam bijušo adalaidieti, tagad alta profesori Štutgartes mūzikas augstskolā, Andru Dārziņu spēlējām Pēteru Vaska "Mazās vasaras skaņas", kam sekoja LU Vīru koris

Dziedonis, dziedot Ilzes Arnes "Gloria" un "Kyrie" no "Missa Dolente", pie sintezatora Mārtiņš Brauns. Pēc ievada liturģijas draudze vienojās vēl vienā dziesmā, tā skanēja valša ritmā un to dejoja deju kopu vadītāji tautastērpos. Tiešām kaut kas neparasts latviešu baznīcā! Sprediķi šoreiz teica Lolita Ritmane un Mārtiņš Brauns, to moderēja Elmāram Ernstam Rozītim. Viņš jautāja, kā Dievs uzrunā šos mūsu komponistus ikdienas un radošajā dzīvē. Kopīgā lūgšana beidzās, visiem kopīgi dziedot Lūcijas Garūtas "Mūsu Tēvs debesīs" no kantātes "Dievs, Tava zeme deg!". Tā kā baznīcā bija prāvs skaits koristu, tad skanējums bija vienlaikus varens un izjusts. Jēkaba Mediņa *Improvizācijas no svītas altam un klavierēm* atskaņoja Andra Dārziņa

Tad visi dalībnieki vienojās ligo dziesmās un pamazām izklīda pa pilsētu, lai baudītu svētku norisi.

Vakarā zālē *Neckar forum* vairāk nekā 900 cilvēku noskatījās dziesmu spēli "Eslingena".

Dziesmu svētku laikā piedzīvojām dažas no šajā reģionā karstākajām dienām. Ik dienas turējās ap 28 – 32 grādiem. Kori mēģinājumi bija notikuši jau ceturtdienas vakarā, piektdien pirms dziesmu spēles un tad sestdienas rītā mums visiem bija jāpūlējās uz ģenerālmēģinājumu, lai koncerts "Skanēt skan" sāktos plkst. 12. Izrādījās, ka koristu ir tik daudz, ka uz skatuves nevarējām savietoties. Divu koriņu sievietes balsīm bija jādzied no balkona.

Lai gan sestdienas vakarā notika svētku balle, nākamajā rītā

zemes dārgās", Jāzepa Vitola/Andreja Pumpura "Mana tēviņa", Alfrēda Kalniņa/Jāņa Poruka "Bīķeris miroņu salā". No jaunākas vīru kori klasikas koris dziedāja Valtera Kaminska/Imanta Ziedoņa "Mūžu mūžos būs dziesma". Šī koncerta daļa beidzās ar Mārtiņa Brauna/Jāņa Petera "Mila ir kā uguns".

Koncerta pirmajā daļā bija kāds amizants starpgadījums. Sēdēju zāles pēdējās rindās, un man blakus bija brīva vieta. Ienāca Mārtiņš Brauns un apsēdās man blakus (esam veci paziņas no Austrālijas apciemojuma laika). Mums priekšā sēdēja divas vecākas dāmas, kuŗas nevarēja saprast, ko Cinkuss no skatuves stāsta. Mārtiņš paliecās uz priekšu un viņām pārtulkoja vāciski. Viena no dāmām pagriezās un parādīja Mār-

Foto: Nīls Ebdens

un Dmitrijs Hotčenko. Sveicienu vārdus vāciski mums teica Eslingenas dekāns Bernds Veisenborns, un vienojamies kopīgā Jāzepa Vitola dziesmā "Cēli kā dzimtenes dievnami". Skaistu tiltu no rīta uz vakarā gaidāmo izrādi meta kori iesvētību dziesma no izrādes "Eslingena". Šim dievkalpojumam piemita kaut kas tik ļoti latvisks, pacilājošs, stilistiski izturēts un tīrs, ka tas ilgi paliks atmiņā.

Sākās sastāšanās gājienam. Mans koris bija 34. pēc kārtas, tātad nekas cits neatlika kā kāpt vēl augstāk kalnā – un tad, gājienam sākoties, doties atpakaļ pa tām pašām takām uz leju. Divu kilometru garajā gājienā mūsu tērpus un lielo skaitu apbrīvoja vietējie eslingenieši. Nonākot vecpilsētas tirgus laukumā, sākās svētku atklāšana, kur skanēja dziesma no dziesmu spēles "Eslingena", "Gatves deju" dejoja *Dancītis* no Latvijas, dziedāja vīru kori *Gaudeamus* un *Dziedonis*, arī folkloras kopas. Uzrunas teica Eslingenas pilsētas mērs Dr. Markuss Rābs, svētku patronese Vaira Viķe-Freiberga, Bādenes-Virtembergas federālās zemes parlamenta deputāts Volfgangs Drekslers, Latvijas vēstniece Vācijā Elita Kuzma un Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde.

visiem bija jābūt "uz stripas". Pa visu Eslingenas pilsētu varēja dzirdēt latviešu folkloristu dziesmas, bet vēlāk notika LU vīru kori *Dziedonis* un RTU vīru kori *Gaudeamus* koncerts. Bet pirms tam vēl gribējās paspēt uz ekskursiju pa Eslingenu, ko vadīja Elmārs Ernsts Rozītis. Tā bija vienreizēja izdevība no Eslingenā uzaugušā zēna uzzināt vairāk par dzīvi toreiz un tagad. Viņš mums uzbūra ainu, kādas izskatījās ieliņas, kuŗās dzīvoja latvieši pirms 70 gadiem. Pa šo ieliņu viņš gājis pēc piena. Tur tālāk bija kino... Apmeklējam arī Eslingenas kapus, kur goda vietu pilsētas valde ir atvēlējusi archibiskapam Teodoram Grinbergam. Bērnu dēvēto Bitīšu onkuli (jo viņam vienmēr bijis žurnāla "Bitīte" eksemplārs, ko iedot bērniem) Teodoru Grinbergu raksturo kā labestīgu un dzīves gudru. Raitā soli no Eslingenas "Pārdaugavas" devāmies atpakaļ uz centru, lai vēl paspētu uz pēdējo koncertu.

Biju ļoti iepriecināta dzirdēt *Gaudeamus* Ivāra Cinkusa vadībā dziedam Jāzepa Vitola/Kārļa Skalbes "Kaļam rotas Latvijai". No trimdas gados iemīļotajām dziesmām vēl skanēja Emila Dārziņa/Ausekļa (F. Šillera) "Pie tēvu

tiņam programmu un teica, ka viņai interesējot, lūk, šī nākamā daļa ar komponistu Mārtiņu Braunu. Viņš teica, ka tas esot viņš pats, un tas būs drīz. Varēja redzēt, ka kundze isti nenoticēja. Noticēja tikai tad, kad viņš pievienojās korim *Gaudeamus* uz skatuves. Ja nu Braunam bija vajadzīgi vēl kādi "fani", tad viņš tās ieguva šajā pēcpusdienā. Ar kādu sajūsmu viņas aplaudēja! Ne jau katrā koncertā komponists nodarbojas kā privātais tulks!

Eslingenas dziesmu svētki izskanēja ar Mārtiņa Brauna/Raiņa mesu "Daugava", ko Brauns pērn pārveidojis tieši vīru korim. Mesas kulminācija ir un paliek "Saulē. Pērkon. Daugava". Pēc koncerta izskaņas notika kaut kas īpašs, teju brīnumains, kas var notikt tikai šādos salīdzinoši mazos svētkos, kad tauta var ļauties emocijām, programmas vadītāji nesteidzina un neierobežo, jo, lūk, visu rādīs televīzijā, un televīzijai ir ierobežots laiks. Klausītāji cēlās kājās, aplaudēja, prasīja atkārtot. Mārtiņš Brauns un diriģents aicināja visus pievienoties. Svētki, kas daudzinaja tautiešu spēku pirms 70 gadiem, un svētki, kas daudzinaja to, ka, kaut izkaisīti, – mēs esam!

VALIJA BERKINA

Ļaviņu pilsētā no 27. jūnija līdz 1. jūlijam ar lielu vērienu tika svinēti Pilsētas svētki, kas veltīti tās 90 gadu jubilejai. Tiesa, tie notika zem lietus debesīm, bet tik un tā svētki noritēja augstā līmenī. Bija krāšņs svētku gājieni – ar krāsainiem baloniem un lietussargu cepurēm, skanīgs koncerts, tika izsniegtas Ļaviņu pilsētas "pases", saimnieces lepojas ar kulinārijas gardumiem un svētki beidzās ar balli.

Ļaviņas pilsētas tiesības ieguva 1927. gada 26. aprīlī. 1956. gadā tai pievienoja Gostiņu pilsētu. 2009. gadā Ļaviņas kļuva par jaunizveidotā Ļaviņu novada (3 435 iedzīvotāji) centru, kas lepojas ar saviem novadniekiem, kas nesuši tās vārdu tālu aiz Latvijas robežām.

"Kas Ļaviņas paceļ pāri daudzām citām pilsētām, ir skaistā kalnainā apkārtnē un jo sevišķi Daugava ar tās krācēm un klinšu rakstiem. Nekur citur nav tādās varenības ne ūdens plūdomā, ne krastu veidojumā. Daugavas krastos lielā vairumā zied tik krāšņas un dižciltīgas puķes kā anemones, vijolītes un maija zvaniņi. ... Daugava ir diža un dziļi nopietna upe," tik liriski pilsētu, vēlāk dzīvodsams Vācijā, raksturoja rakstnieks un gleznotājs Jānis Jaunsudrabiņš (*Kopotie raksti*, 1984. gads), kurš Ļaviņās (Kalna ielā 11) ar pārtraukumiem dzīvojis no 1913. līdz 1935. gadam. Šeit viņš sarakstījis stāstu krājumus "Dzīve" un "Debess vārti", romāna "Aija" 2. daļu un citus literāros darbus.

Ļaviņās dzimusi tautiete, ievērojamā sabiedriskā darbiniece Aija Ebdene no Vācijas. Aijas

Tautietes Aijas Pakules Amerikā atbalstītajai Gostiņu ev. lut. baznīcai šogad aprit 187 gadi // Foto: Valija Berkina

kundze stāsta: "Man bija trīsarpus gadiņi, kad vecāki, vecvecāki 1944. gada rudenī no mīļajām Produ salas Modriņu mājām devās bēgļu gaitās – kājām uz Liepāju... un tad ģimene nonāca Vācijā – Minsterē. Māte stāstīja (mirusi 1982. gadā Minsterē), ka kādu reizi varējusi braukt tēvam līdz ar plostiem. Vismīļākā vieta bijusi "Zaļais mežs" pie Pērses upes – kā tajā dziesmā "Šalc zaļais mežs, kur lakstīgalas dzied..." Ļaviņas ir skaista vieta pie Daugavas. Vairākkārt esmu bijusi Ļaviņās – apmeklēju Ļaviņu novada ģimnaziju un Jauniešu centru, kuŗu vada rosīga dāma – manas radnieces Dainas Rapas kaimiņiene. Ļoti patik pilsētas Daugavmala, gar kuŗu var gribu labi staigāt un priecāties par Latvijas varenāko upi – ar tik daudz "liktēstāstiem"... Krust-

mātes Aijas Pakules dzimtā sēta ir Pūķi pie Glāzniekiem, bet ziemzēl tagad tur ir drupas..."

Ļaviņu pilsētas svētkos viena diena bija veltīta Gostiņiem, kas līdz pievienošanai Ļaviņām 1956. gadā bija atsevišķa pilsēta ar savu bagāto vēsturi. Tās centrālā ass ir Gostiņu evaņģeliski luteriskā baznīca. Tā, pateicoties tautietes Aijas Pakules kundzes Amerikā finansiālajam atbalsam, sagaidot savu 187. gada dienu, ir uzturēta labā stāvoklī. Tāpēc dievnama draudze sūta vienmēr vissirsnīgākos sveicienus savai labdarei un mecenātei. Pati Aija Pakules kundze šogad 10. jūnijā nosvinēja 101. dzimšanas dienu un ar meitu Rudītes Aleksanderes un Sarmītes Dāvidsones un krustmeitas Aijas Ebdenes atbalstu arī jūtas moža un ir pie labas veselības.

ĻAVIŅĀM – 90

2016. gada maijā kordiriģente Vizma Makšiņa no Toronto Kanadā ciemojās Ļaviņu Mūzikas skolā un pasniedza savu pirmo stipendiju skolas kuŗa dalībnieci, 4. vijoles spēles klases audzēknei Unai Bērziņai // Ļaviņu Mūzikas skolas archīva foto

Ļaviņu Mūzikas skolai šogad 1. septembrī apritēs 60 gadu. Tās direktore Dita Ārgule un visu darbinieku kopa pateicas kordiriģentei no Toronto Kanadā Vizmai Makšiņai, kuŗa ir iedibinājusi stipendiju (100 eiro). Dita Ārgule skaidro: "Stipendiju var saņemt audzēknis, kurš Mūzikas skolā dzied kuŗi vai ansambli, jābūt labiem un teicamiem sasniegumiem ikdienas mācību darbā, aktīvi jāpiedalās skolas radošajā dzīvē. Stipendija paredzēta audzēkņu mūzikas izglītības atbalstam.

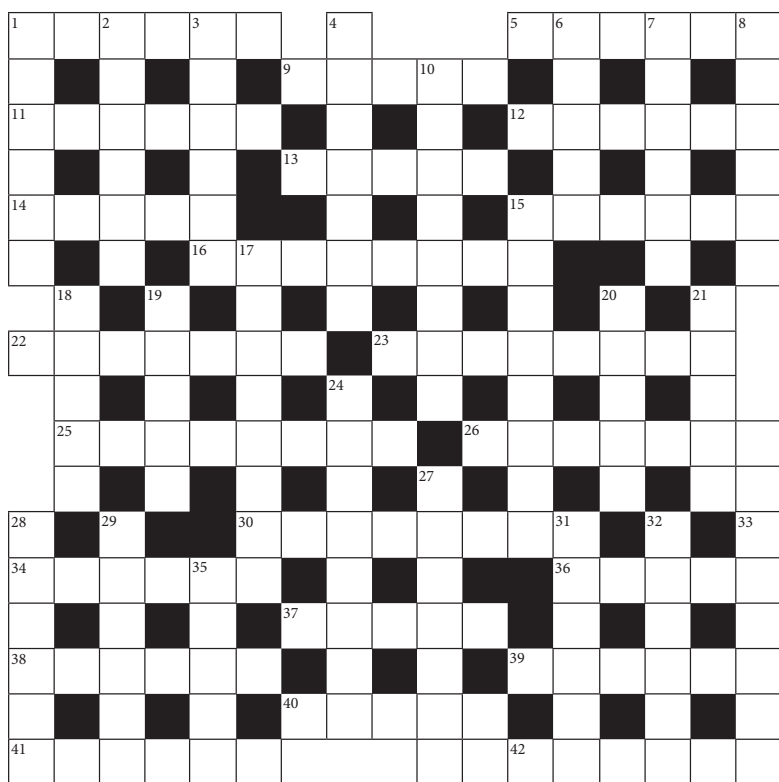
2016. gadā Vizma Makšiņa ciemojās skolā un pasniedza savu pirmo stipendiju Mūzikas skolas kuŗa dalībnieci, 4. vijoles spēles klases audzēknei Unai Bērziņai. Visa Vizmas Makšiņas

dzīve Kanadā, Toronto, ir saistīta ar kuŗu vadišanu, latvisko tradīciju kopšanu, kultūras sakaru veidošanu. Tāpēc 2016. gada 17. aprīlī Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece oficiālās vizītes Kanadā laikā Vizmai Makšiņai, svinot 60 dzīves un 45 diriģēšanas gadu jubileju, pasniedza Saeimas Pateicības rakstu. Par to bija liels prieks arī Ļaviņu Mūzikas skolas skolotājiem.

Ļaviņu novada dome (priekšsēdis Aigars Lukss) ar laikrakstu *Brīvā Latvija* un *Laiks* starpniecību izsaka vissirsnīgāko pateicību visiem novadniekiem plašajā pasaulē par sniegto atbalstu un mecenātismu. Priecājas par katru tautieti, kurš par savu pastāvīgo dzīvesvietu vai vasaras mītni izvēlēties Ļaviņu novadu.

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Slepka, kuŗu Pilāts atbrīvoja Jēzus vietā. 5. Ražojumi. 9. Spāņu arhitekts (1852 – 1926), kuŗš pazīstams ar savu īpatnējo mākslas stilu. 11. Latviešu rakstnieks, publicists (1885-1941). 12. Maksšķernieka tārpis. 13. Teknes. 14. Rupi lamāt. 15. Baleta "Kopēlija" komponists. 16. Uzbrucēji. 22. Dzēriens, sviesta ražošanas blakus produkts. 23. Pielūgt. 25. Turcijas prezidents. 26. Latvie-

šu eposa "Lāčplēsis" autors. 30. Auka. 34. ASV lielākā pavalsts. 36. Upe Centrālāfrikā. 37. Sasalis ūdens. 38. Sievietes vārds (*okt.*). 39. "..... Madigana". Zviedru kinofilma, kuŗas mūzikālā tema bija Mocarta klavierkoncerts. 40. I. Indrānes bērnu grāmata "Tipsis, Topsis un ...". 41. Starptautiska jauniešu kustība. 42. Lietot stieni ar kāsi galā.

Stateniski. 1. Stores zivs, mel-

nais kaviārs. 2. Krievu gleznotājs (1844-1930). 3. Pirmā latviešu opera. 4. Zemes bites. 6. Austriešu rakstnieks un dzejnieks (1875-1926). 7. Godāt, respektēt. 8. Nenovēlēt. 10. Kukaiņu aizsarggans. 15. Senču ticības turētāji. 17. Lielākā Skotijas pilsēta. 18. Mājlopu uzraudzītājas. 19. Strīds. 20. Zemu sligt uz priekšu. 21. Sen grieķu filozofijā – gaisa augšējais mirdzošais slānis. 24. Vēriņa. 27. Iedomāts biedēklis. 28. Latvijas ev. lut. Baznīcas archibiskaps. 29. Kubas galvaspilsēta. 31. Operas „Vilkaču mantinieci” komponists. 32. Sevišķi tuvs. 33. Nonāvēt. 35. Mudināt kādu uz peļamu rīcību.

Krustvārdu miklas (Nr. 24) atrisinājums

Līmeniski. 1. Penss. 4. Kvass. 6. Kolombo. 7. "Salambo". 8. Raktuve. 10. Ciklamena. 13. Abatija. 15. Erotika. 17. Mazda. 19. Tarantuls. 20. Asteroidi. 22. Amats. 23. Aspekts. 26. Sutas. 29. Brigadere. 30. Svitene. 31. Uztvere. 32. Luanags. 33. Spēle. 34. Sesks.

Stateniski. 1. Palanga. 2. Skotija. 3. Koksagīzs. 4. Korinte. 5. Skuteri. 7. Sauna. 9. Eseja. 11. Miesnieks. 12. Tolerants. 14. Barakas. 16. Kandava. 17. Mulla. 18. Apses. 21. Sanmarino. 23. Ariks. 24. Persiks. 25. Sardele. 26. Siriuss. 27. Nansens. 28. Skone.

ĪSZIŅAS

Latvijā no 1. jūlija daudz bērnu ģimenēm reģionālo maršrutu autobusus un vilcienos braukšanas biļete būs par 25% lētāka. Tāds ir valdības 27. jūnija lēmums, apstiprinot jaunus *Braukšanas maksas atvieglojumu noteikumus*. Atlaide tiks piešķirta daudz bērnu ģimenēm, kuŗas ir valsts īstenotās atbalsta programmas *Latvijas Goda ģimene* dalībnieces un ir saņēmušas 3+ *Ģimenes karti* Sabiedrības integrācijas fondā. Informācija: www.godagimene.lv.

Liepājas muzejs saņēmis **tautietes Gundegas Zēhaus Vācijā vērtīgu dāvinājumu** par arhitektu Frīdrihu Šefelu, kuŗš 1862. gadā dzimis Liepājā. Dāvinājumu veido vairāk nekā 50 priekšmetu. 19. un 20. gs. mijā Rīgā tika izveidots arhitekta Heinriha Šēla (1829 – 1909) un arhitekta – tehniķa Frīdriha Šefela (1862 – 1913) birojs *Scheel & Scheffel*. **Viņa jūgendstilā veidotie, greznie arhitektūras pieminekļi joprojām rotā Rīgas vecpilsētas ielas.**

Ikšķilē 14. un 15. jūlijā risināsies II Operetes festivāls, ko rīko Latvijas Operetes fonds. 14. jūlijā Ikšķiles tautas namā un 15. jūlijā Ikšķiles novada pašvaldības zālē godinās operetes simtgadniekus Hariju Mišūnu un Kārli Pamši. Ikšķiles ev. lut. Baznīcā labdarības koncerts "Dvēseles stīgas" ar Sonoras Vaices un jauno operetes solistu piedalīšanos. Tinūžu tautas namā bērnus iepriecinās mūzikālā izrāde "Karlsons". Pēc tam Ikšķiles estrādē notiks Operetes festivāla GALĀ koncerts.

Rundāles pilī 15. jūlijā plkst. 13 Baltajā zālē notiks **pirmais Latvijas simtgadnieku salidojums**. Viscienjamākā ir Fanija Budovska (103) no Dundagas novada. Būs ekskursijas, iepazīstot mākslas vērtības pils muzejā, pastaiga pa pils dārziem, mākslinieku un aktieru koncerts, svētku mielasts pēc Latvijas valsts sākuma gados izdoto recepšu grāmatām. Bet pāri visam – sirdi pilda lepnums par tik dižiem cilvēkiem!

Cēsis sestdien, 15. jūlijā, atklās Mākslas festivālu ar sitaminstrumentālistu ansambļa *Perpetuum ritmico* koncertu pie Ērgļu klintīm. Mūziķi būs uz speciāli izbūvētas platformas Gaujas vidū, bet skatītāju sēdvietas atradīsies upes krastā. Otrā daļā būs dokumentālās filmas *Gauja* (1934) projekcija uz klintīm. Tā ir unikāls kultūrvēsturisks dokuments, kur ir nacionālās pašapziņas pacelums un Latvijas kultūrā izcilās personības – Jāzeps Vītols, Kārlis Skalbe, Edvards Treimanis-Zvārgulis, gan arī fiksēti daudzi nu jau izzuduši objekti. Festivāls ilgs līdz augusta vidum. Informācija: www.cesufestivals.lv/program

Īszīņas sagatavojusi Valija Berkina

Latvijas dziedošo puiku gans – JĀNIS ERENŠTREITS

(Turpināts no 2. lpp.)

Caur šo grāmatu arī gribu vēstīt, ka mūzika ir liels un labs palīg-līdzeklis, un, ja kāds no simta ir tāds, kas bez mūzikas nevar iztikt, lai tā arī būtu. Bet pārējiem mūzika būs kā vitamīnu vitamīns, viņi ies caur dzīvi dziedādami un viss viņiem veiksies. Labi zinās pulksteņlaikus – tikos man jābūt tur un jāpaspēj. Zinās, ko nozīmē vingrināšanās; kad pirksti neklausā – tā tad nav ielikts darbs. Man toreiz nebija iespēju mācīties, un dzīvī tas ir bijis ļoti jūtams, ka profesionāli mūzikā skoloties sāku tikai 14 gadu vecumā.

Toties esat vairāk sasniedzis par tiem, kas jau sešos gados sākuši klavieres spēlēt. Esat teicis, ka pie zēnu koŗa jūs aizveda jau bērnībā sajūtais zēnu balsu skanējuma valdzinājums. Tas izklausās neticami kaŗa laikā uzagušam puikam!

Pamatā varbūt ir kritiskā pieeja, jo, piemēram, Miķeļtorņa baznīcā man ļoti nepatika, kā dzied draudze. Toties pamatskolā dziedāšanas stundas mums notika kopā ar vecākajām klasēm, kur sadzirdēju, ka galvenajai balsij var pievienot vēl kaut ko un rodas tīri laba skaņa. Un skolotāja uzslavēja: "Nu, re, cik tev labi iznāk!" Es gan nebiju viegls audzēknis, šad tad pārbaudīju skolotāju pacietību, un pat ir gadījies dzirdēt: "Erenštreit! Arā no klases!" Mazirbē skolotāja, kas staigāja ar akordeonu plecā, prata panākt pat trīsbalssību, un vislabāk mums sanāca *Div' pļaviņas es nopļāvu*. Viņa prata atrast tādas iedrošinājuma vārdus mums, palaidnīgiem knēveļiem, ka mēs saspicējam ausis un mēģinājam skolotājai iztapt un atrast dziedāšanā ko tādu, kas mūsu sirsniņas kutināja.

Tātad apiešanos ar saviem kolistiem esat mācījies jau toreiz, no saviem skolotājiem?

Skolotāji man tiešām bijuši labi un bieži vien esmu apbrīnojis viņu pacietību.

Beŗ puikas jums atmaksājuši par bērņības palaidņībām ar to pašu! Droši vien kāds bija no klases ārā jādzen!

Tas būtu strupceļš. Stundas mērķim jābūt tādam, lai veidotos radošs kopdarbs, kas pieņemams abām pusēm.

Un kādas ir jūsu galvenās atziņas – kā jāstrādā ar bērņiem, lai no viņa iznāktu ja ne labs dziedātājs un diriģents, tad vismaz labs cilvēks?

Nav viegli dot skaidru recepti. Katrs bērņis ir citādāks, bet kori svarīgi pamanīt katra īpašās spējas. Laba parauga piemērs ir vērtīgāks par kļūdu vai neprasmes publiskošanu. Bērņis jau sākumā pats vēl neapzinās, kas viņam iekšā par elektrostaciju un enerģiju. Taču audzēknim jāsaprot, ka ir iesaistīts radīšanas procesā, nevis sabotāzā, kas nevienam nedod nekādu labumu. Mācu ieklausīties – kā skan viena balss, otra. Tad kāds paceļ roku: "Es arī tā varu!" Un Dārziņskolā man labo piemēru nekad nav trūcis – bija daudz zvaigzņņu!

Beŗ vai tā nav koŗa problēma – visi nevar būt solisti, taču nomākt zvaigznes sajūtu arī nedrīkst?

Simtkārt esmu pārliecinājies, ka labo piemēru ziņā puikas ir daudz aizrautīgāki un pašmīlīgāki nekā meitenes. Ir tādi, kam viss sanāk no dabas un kam process liekas tikpat svarīgs kā man. Ātri apjēdz savu lomu un vietu kori, iemācās veikli lasīt notis, sajūt skaņas veidošanas principus. Esmu daudzreiz novērojis, ka zēniem nepatīk, ka viņu dēļ apstājas kopējais darbs. Toties patīk, kad uzslavē...

Viņi atnāk kā mīkla skolotāja un koŗa diriģenta rokās...

Jūsu jautājumā ir līdzība ar Cimzes secinājumiem par tā laika latviešu jaunekļiem, kas viņa seminārā pārtapa par skolotiem vīriem. Salīdzinājums ar mīklu ir visai neparasts. Beŗ, ja nu mīkla, tad ļoti laba – no labiem miltiem, pareizi ieraudzēta, pareizās proporcijās. Ir laime strādāt ar tik talantīgiem bērņiem. Kādam gan parādās citas intereses, kāds neiztur slodzi, kas zēnu kori ir milzīga.

Vai neesat bijis apsūdzēts par bērņiem tiesību pārkāpumiem?

Nezinu gan, kā es tagad strādātu. Domāju, ka sistēmā neieklātos, ja padomā, cik daudz ar Dārziņskolas zēniem esam strādājuši, koncertējuši. Neviens nekādas stundas neskaitīja.

Valsts kora "Latvija" vadītājs Māris Sirmais, koŗa "Balsis" diriģents Ints Teterovskis, mūziķis Jānis Šipkēvics un daudzi citi jūsu audzēkņi ir lideri, redzamas personas Latvijas kultūrā. Vai jau kori saskatījāt viņu potenciālu?

Tas, ka dziedāt viņiem patīk, lauzās laukā pa visām porām. Taču daudzu koristu izaugsme mani patīkami pārsteidz – ne visiem paredzēju tik spilgtu turpinājumu. Katrs vismaz ar vienu acu kaktiņu vēro diriģenta darbu. Un tajā brīdī, kad zēni pilnībā tikuši galā ar nošu materiālu, viņi kļūst redzīgāki un dzirdīgāki ir visā. Tad viņos dzimst dziedātājs vai diriģents ar savu analītisko pārliecību.

Likās, ka Māris vairāk tendēts uz teātra lietām, Ints bija aizrāvēis ar sportu, kas gan nekad netraucēja. Arī Ivars Cinkuss ir manējais audzēknis. Romāns Vanags, Jānis Liepiņš un citi. Beŗ sāksim ar Sigvardu Kļavu, Latvijas Radio koŗa vadītāju, kuŗš jau sākumā cītīgi vēroja, ko es daru. Dažkārt likās, ka viņš domā: "šai vietā es būtu darijies citādāk". Tie puīši, man ir īpašs saraksts ar tiem puīšiem, kas strādā ar simfoniskajiem orķestriem – Mārtiņš Ozoliņš Operā, viņš diriģēs arī manā jubilejas koncertā, Valdis Butāns, kuŗa vadībā tā izaudzis pūtēju orķestris *Rīga!* Vienkāŗši apbrīnoju tagad tālu aiz mūsu robežām slavēto diriģentu Aināru Rubiķi, cik ātri viņš iemācījās sarežģītus skaņdarbus – nekas nebija jāspēlē priekšā vai jāaizrāda. Joprojām neizmirstams ir vokālās grupas *Cosmos* ziedu laiks. Pasaules klases *a capella* grupa un visi no Doma zēnu koŗa – Jānis Šipkēvics, Andris Sējāns, Jānis Ozols un pārējie. Jau kori viņu balsis bija kā instrumenti, varējam dziedāt kā no grāmatas.

Tagad audzēkņi jūs aicina uz saviem koncertiem...

Un es aizsūtu apsveikumu, kad kāds vinnē konkursā. Bieži vien paklausos kādu dāvanā saņemtu ierakstu disku. Beŗ gadās, ka uz ielas kāds sveicina un esmu spiests paprasīt, kas slēpjas aiz bārdas? Par laimi, neviens, mani redzot, nepāriet ielas otrā pusē. Diezgan ilgu gadu centos būt klāt Mūzikas akadēmijas beigšanas eksāmenos, lai redzētu, kā audzēkņi iziet tālāk dzīvē. Savukārt Doma koŗa skolā realizējās mans mērķis – ja mūzikas ceļš puikam nebūs īstais, viņš zinās arī algebru un ģeometriju. Starp citu, daudzi no mūsējiem aiziet studēt matemātiku. Faktiski, talantīgs puika uz visām lietām ir ziķeris! Un šī skola man atgrieza jaunību, ļoti priecājos, ka mums izdevās radīt tādu ģimenisku, ka zinām katra skolēna stiprās un vājās puses un kur vērts ieguldīt vēl darbu.

Savam audzēknim Mārtiņam Klišanam atstājat savu Rīgas Doma zēnu kori.

Un, paldies Dievam, ka nebija jāriķo kāds starptautisks konkurss! Tagad eju uz koncertiem un priecājos, kā mani puikas ņemas...

Un ko dara Jāņa Erenštreita īstie bērņi?

Mana meita Kristīne Barkovska dzied Latvijas Radio kori un ļoti mīl savu darbu, ir arī ļoti laba skolotāja mūsu skolā. Otra meita Agnese Megne ir psiholoģe, kam nepatīk rutīnas darbs, klasē strādāt nevarētu. Kristīnes dēls Augusts beidz 10. klasi un sapņo par kinoscenārista darbu. Agneses dēlam Rūdolfam patīk tehnika, viņš jau ticis pie motocikla vadīšanas tiesībām, bet jaunākais, piektdznieks Oskars, ir ar kolo-sālu balsi un ritma izjūtu, bet negrib par mūzikas mācīšanos ne dzirdēt, jo ir "kritis" uz florbolu.

Beŗ mans jaunākais bērņis ir šī grāmata "Kroņņu pinējs". Kad cilvēkam piedzimst bērņis, viņš kļūst tāds drusku divains. Es kaut

ko tādu dariju pirmoreiz, nebija datu bāzes vākšanas pieredzes. Nevar teikt, ka Cimze nebūtu pētīts – Kārlis Rinkuŗš par viņu ir rakstījis, arī Juris Kalniņš 1914. gadā. Taču vēstules un dokumentus neviens nebija izmantojis.

Jāņa Cimzes 200. jubilejas gada priekšvakarā atcerējos kāda kollēģas izteikumus par Cimzes vāciskumā tapušajām tautasdziesmu harmonizācijām. Vai tik vienkārši? Nolēmu uzrakstīt tādu kā aizstāvības rakstu. Uzrakstīju un nolasīju konferencē Latviešu biedrības namā, bet tad dzima vēlme izpētīt Cimzes dzīvi un pedagoģisko devumu pamatīgāk. Nu darbs pabeigts un "Kroņņu pinēja" svinīga atvēršana paredzēta 17. jūnijā.

Grāmatā vēlējos nostādīt lasītāja acu priekšā dzīvu *Dziesmu rotas* autora bildi. Vācu valoda viņam kopš bērņības gājusi parallēli latviešu. Visu mūžu, strādādams par skolotāju, Cimze nodzīvoja no rokas mutē, kad sieva nomira, palika viens ar trim meitiņām. Pēdējā no viņām mirusi Kannās, no Cimzes dzimtas mājām Raunā palicis tikai grausts. Salikām grāmatā arī daudz Cimzes laika Rīgas attēlu, kuŗus atradu Misiņa bibliotēkā.

Rakstot grāmatu, grūti pielikt punktu, jo parasti vēl paliek daudz neatbildētu jautājumu.

Kāds jaunāks lai rakņājas tālāk un dziļāk, jo daudz kas vēl atklājams Cimzes vēstulēs un runās...

MATIŠS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meŗa apsaimniekošana un pārdošana.

Valņņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Vēlaties uzzināt
par tautieŗiem Lielbritanijā?
www.latviesiem.co.uk

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas bieŗumu:

- Atkāŗtojojot vienu un to paŗu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmēŗā no parastās cenas.
- Atkāŗtojojot vienu un to paŗu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkāŗtojojot vienu un to paŗu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piekdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latvieŗu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl: (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants,
NN6 7TJ. Tāl: 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.
Pārstāvnīcība Anglijā: Terēze Bogdanova, tāl:
07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritanijā: 6 mēneŗiem GBP 75; 12 mēneŗiem GBP 145. Samaksu ar ģeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britanijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneŗi SEK 875; 12 mēneŗi SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-
FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wall-
ingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11
47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu
sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administrā-
tor +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts:
redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro;
6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemein-
schaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Post-
bank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN:
DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF.
Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens,
Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V.,
Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tāl:
+49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēneŗiem 85 eiro;
12 mēneŗiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar ģeku
uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēneŗiem
USD 110,-; 12 mēneŗiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēneŗiem 33 eiro, 12 mēneŗiem
55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēneŗiem
Latvieŗu organizāciju un privātie sludinājumi
maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu
vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru slu-
dinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā –
SEK 600.

Komerģiālie sludinājumi £7 (EUR 12) par 1 sejas cm.
Atlaides atkāŗtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu para-
kstītos rakstos izteiktās domas nav katŗā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekŗēja vienošanās. Par publi-
kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespēsts: SIA EVEKO, Rīga

SPORTS

SPORTS

SPORTS

VIMBLDONĀ
SĀK AR UZVARĀM

Latvijas tenisistes **Jeļena Ostapenko** un **Anastasija Sevastova** izcīnīja uzvaras prestižā Vimblonas tenisa meistarsacīkšu pirmās kārtas spēlēs. Ostapenko pirmajā kārtā ar 6:0, 1:6, 6:3 pārspēja baltkrievieti Aļaksandru Sasnoviču, bet Sevastova pirmās kārtas spēlē ar rezultātu 6:1, 7:6 (7:3) uzvarēja Jūliju Putincevu no Kazachstānas.

Anastasija Sevastova

Jeļena Ostapenko

Sevastova laukumā devās pirmā un spēli sāka ļoti pārliecinoši, divreiz laužot pretinieces servi un izvirzoties vadībā ar 5-0. Šo pārvaru viņa neizlaida un izvirzījās vadībā visā spēlē. Otrajā setā Putinceva izrādīja daudz sīvāku pretestību, divreiz izvirzoties vadībā ar divu geimu pārvaru, tomēr Sevastova prata atspēlēt un taibreikā diezgan droši apspēlēja kazahieti.

Arī Ostapenko savu spēli pret Sasnoviču iesāka ļoti pārliecinoši, pirmajā setā nezaudējot nevienu geimu un uzvarot ar 6:0. Savukārt otrajā setā laukumā dominēja Sasnoviča, viņa izvirzījās vadībā ar 3:0, tad serves geimu uzvarēja Ostapenko, bet pēc tam baltkrieviete atkal bija pārāka trīs geimos pēc kārtas. Spēles uzvarētāja izšķirās trešajā setā, kurā Ostapenko spēlēja pārliecinošāk. Viņa ieguva vadību 5:1, bet tad Sasnoviča prata lauzt Latvijas sportistes servi un panākt 3:5.

Tomēr Ostapenko pārvaru nezaudēja un uzvaru nosargāja.

LATVIJAS DIBINĀTĀ FIBA
SVIN 85 GADU JUBILEJU

Starptautiskā Basketbola federācija (FIBA) svin 85 gadu jubileju. Toreiz viena no organizācijas dibinātājvalstīm bija arī Latvija. FIBA, kas tolaik bija Starptautiskā Amatieru basketbola federācija, tika dibināta 1932. gada 18. jūnijā. Procesā piedalījās Argentīna, Čehoslovākija, Grieķija, Itālija, Latvija, Portugāle, Rumānija un Šveice, izveidojot pirmo neatkarīgo un autonomo pasaules basketbolu pārraugošo institūciju. Divus gadus vēlāk Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) oficiāli atzina FIBA un 1935. gadā Ženēvā risinājās pirmās Eiropas meistarsacīkstes, kurās uzvarēja Latvijas vienība. Pašlaik FIBA rindās ir 213 nacionālās federācijas. Pirms neilga laika FIBA, saņemusi pozitīvas ziņas, jo Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) pavēstījusi, ka 2020. gada Tokijas Olimpisko spēļu programmā būs iekļauts arī 3x3 basketbols. Savukārt septembrī 85 gadu jubilejas noskaņās tiks uzņemti jauni iemītnieki FIBA Slavas zālē.

LATVIJAS VIEGLATLĒTI
IZCĪNA 23 MEDAĻAS
JAUNIEŠU SPARTAKIĀDĒ
POLIJĀ

27. jūnijā Polijas pilsētā Lovicā notika 11. starptautiskā jauniešu spartakiāde, kurā jaunie vieglatlēti no 9 Eiropas valstīm sacentās tādās vieglatlētikas programmās kā skriešana, tāllēkšana, augstlēkšana un kriketa bumbuņas mešana.

Jaunie Latvijas pārstāvji (U14 vecuma grupa – dz. 2004., 2005. un 2006. g.) vairākkārt kāpa goda

pedestalā, saņemot 23 medaļas, no kurām 4 ir zelta, 5 sudraba un 14 bronzas. Komandu kopvērtējumā Latvijas izlase izcīnīja trešo vietu. Zelta medaļu īpašnieki: Alise Smilte 300 m skriešanā; Sandra Brikmane kriketa bumbuņas mešanā; Nikola Brauenau tāllēkšanā un Ņikita Kaseckis augstlēkšanā. Vieglatlētikas sacensības no Polijas puses nodrošināja organizācija "Bērnu un jauniešu sports", savukārt Latvijas dalību spartakiādē organizēja Latvijas Vieglatlētikas savienība. Spartakiādē piedalījās jaunieši no Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Ungārijas, Čehijas, Slovakijas, Ukrainas un Krievijas.

TEIKVONDO BRONZA
TARVIDAI

Dienvidkorejas apgabalā Mūdžu notika pasaules meistarsacīkstes teikvondo olimpiskajā versijā. Teicamu panākumu guva Latvijas pārstāve. Pasaules ranga desmitais numurs Inese Tarvida pusfinālā pēdējā raundā zaudēja krievietei Tatjanai Kudašovai, līdz ar to finišēja trešajā vietā, kas ir lielākais panākums Latvijas teikvondo vēsturē.

Inese Tarvida

ANETE KOCIŅA – 63,37

Savu personīgo rekordu vēlreiz šosezon labojusi Latvijas vieglatlēte Anete Kociņa, kas starptautiskās sacensībās Nansī, Francijā, raidīja šķēpu 63,37 metru tālumā, izcīnot uzvaru. Līna Mūze savukārt ar 58,34 m šajās sacensībās ieguva ceturto vietu.

Anete Kociņa jau otrajā mēģinājumā pārsniedza 60 metru atzīmi, raidot šķēpu 60,23 metru tālumā. Pēc tam viņa divreiz meta 60 metru tuvumā (59,15 un 58,47) un saglabāja līderpozīcijas arī pirms sava pēdējā metiena,

Anete Kociņa

kad jau bija skaidrs, ka viņa uzvarējusi šajās sacensībās, jo tuvākajai sekotājai labākais rezultāts bija 60,05.

GRŪTAIS PĀRBAUDĪJUMS
ITALIJAS
DOLOMĪTU KALNOS

11. reizi Itālijas dolomītu kalnos risinājās 120 kilometru skrējieni *Lavaredo Ultra Trail* ar 5800 augstummetru summu. Stundu pirms pusnakts Kortinā uz starta līnijas pulcējās pasaules labākie kalnu taku skrējēji, jo šīs sacensības iekļautas pasaules kalnu tūrē *UTWT (Ultra-Trail World Tour)*.

Andris Ronimoiss

Latvijas vadošais kalnu taku skrējējs **Andris Ronimoiss** Jānos izcīnīja augsto 9. vietu, pārspējot virkni izlikto atlētu un apliecinot, ka viņa vieta *TOP 10* pasaules ultratūres kopvērtējumā nav jauša. **Artūrs Vadzis** šajā skrējienā ierindojās augstajā 22. vietā starp 1500 dalībniekiem. Ronimoiss distanci veica 13 stundās 42 minūtēs un 48 sekundēs. Pēc grūta pārbaudījuma Andris stāstīja, ka pirmās četras stundas jūties komfortabli, taču pēc tam nav spējis uzņemt pārtiku ogļhidrātu veidā un kontrolpunktos

varējis ieēst tikai brīvprātīgo pasniegto buljonu. Sliktās dūšas dēļ sporta pārtika palikusi neaiztīkta. Pēdējos posmos Ronimoiss apdzina vairākus skrējējus un pēdējā noskrējienā nosargāja devīto pozīciju, iegūstot 816 *ITRA* punktus, kas atbilst kalnu taku skrējēja starptautiskajam reitingam. *UTWT* kopvērtējumā Latvijas skrējējs ieņem 11. vietu priekšā pērnā gada tūres uzvarētājam Ģedeminam Grinjum no Lietuvas.

Lavaredo Ultra Trail startēja arī citi Latvijas skrējēji. Teicams starts Itālijas ziemeļos pēc ilgāka laika padēvēs vēl vienam Cēsu puses skrējējam – **Artūram Vadzim** no Drustiemi – izcīnīta 20. vieta. 120 kilometru garajā distancē piedalījās vēl divi Latvijas skrējēji. Aigars Bundzinieks (21:53:43) distancē pavadīja nepilnas 22 stundas un ieņēma 374. vietu, bet Sanita Goba izstājās pēc trasē pavadītajām piecām stundām, kuŗu laikā veica aptuveni trešdaļu distances.

Satelitdistancē *Cortina Trail* 48 kilometrus ar 2600 augstummetriem skrēja četri Latvijas pārstāvji. Didzis Rupainis (06:15:47) izcīnīja 88. vietu, Mārtiņš Vadzis (06:58:08) un Imants Vadzis (07:06:26) ierindojās attiecīgi 223. un 251. vietā. Ilmāra Zirņa rezultāts – 8.41:12, kas deva 724. vietu.

DAŽOS VĀRDOS

- Latvijas hokeja izlase ar **skrituļslidām** piedalījās *Inline* pasaules meistarsacīkstēs Bratislavā pirmajā līgā. Treneņa Oļega Sorokina vadītā komanda nokļuva līdz finālam, kur zaudēja Slovēnijas hokejistiem (3:6), neiegūstot ceļazīmi uz augstāko līgu.

- Latviešu izcelsmes ASV golfa spēlētāja **Natālija Gulbis** pēdējā laikā nav tik aktīva sportiste un varētu pievērsties politikai. Kā vēstī ASV plašsaziņas līdzekļi, Gulbis varētu kandidēt uz vietu ASV Kongresā.

- Basketbola kluba *VEF Skola* galvenais treneris **Raimonds Feldmanis** devies uz ASV, kur gaidāmajā NBA Vasaras līgā būs viens no *Pelicans* komandas treneriem. Feldmanis ir pirmais latviešu treneris, kurš darbosies NBA Vasaras līgā. Spēles notiks jūlijā Lasvegasā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA
DIEVKALPOJUMI

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ

Brukvudas latviešu kapos, GU240BL, sestdien, 1. jūlijā, plkst. 12 Kapu svētki. Sestdien, 8. jūlijā, St Mary-at-Hill, Lovat Lane, Eastcheap, London EC3R 8EE, plkst. 10.30 "Luterāņi Londonā: no Reformācijas laika līdz mūsdienām", svētgājieni pa Londonas Sītijū (*London City*). Rīko

Sv. Annas luterāņu draudze. Svētdien, 9. jūlijā, plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldū. Svētdien, 23. jūlijā, plkst. 14 dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

Latviešu bērnu vasaras nometnes Ēlandē rīkotāji aicina ģimenes ar bērniem pieteikties dalībai šīs vasaras nometnē, kuŗa notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2017. gada 7. līdz 17. augustam. Nometne paredzēta 6 – 11 gadus jauniem

bērniem un viņu vecākiem. Plašāka informācija un saziņa ar nometnes rīkotājiem nometnes mājaslapā www.facebook.com/LatviesuBernuNometneElande

VĀCIJA

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, 9. jūlijā, plkst. 15 dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds senās sakristejas telpās.

SĒRAS

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais vīrs, tēvs un vectēvs

VALDIS ABIKS

Dzimis 1929. gada 2. septembrī Valgundē, Latvijā, miris 2017. gada 11. jūnijā Manheimā, Vācijā

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied

Viņu mīlā piemiņā paturēs
sievā Helga

meita Kristīne ar Oļģertu un Liviju Dzenis